

Št.: 8.0.0./2025/PTPP-JL-024
Datum:
Povezava: / 1. 09. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
gp.mope@gov.si
Langusova ulica 4

1535 Ljubljana

Zadeva: Predlog Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa – javna obravnava

Zveza: dopis MOPE št. 007-140/2025 z dne 30. 7. 2025 – vabilo k oddaji pripomb

Spoštovani,

na portalu E-uprava je objavljen predlog Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa (evidenca vladnega akta št. 2025-2570-0038), ki je bil objavljen 30. 7. 2025. Skladno z objavo je rok za oddajo pripomb in predlogov 15. 9. 2025.

Po pregledu objavljenega gradiva ugotavljamo, da se s predlogom in z obrazložitvijo členov predloga strinjamo, v nadaljevanju pa podajamo zgolj tehnično pripombo na 24. člen (prenehanje veljavnosti):

Prehodna določba 24. člena namreč določa, katera uredba se razveljavlja. Menimo, da ni navedena prava verzija uredbe, ki je bila tudi predmet ustavne presoje - Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2), ampak ena izmed starejših verzij uredbe, ki več ne velja.

Predlagamo, da se člen popravi skladno s pripombo.

S predlogom Uredbe se strinjamo, ob upoštevanju zgoraj navedene pripombe.

S spoštovanjem.

Pripravila:

DRI upravljanje investicij, d. o. o.

mag. Barbara Likar Barbara Likar
vodja sektorja

Digitally signed by Barbara Likar
Date: 2025.08.26 13:24:04 +02'00'

Janez Kušnik
direktor področja za
organizacijo gradenj in obnov

DARS
Podpisnik: Janez KUŠNIK
Št.certifikata: 00AD8EA28700000000572CDAA
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Podpisan ob: 29.08.2025 11:57

Uprava DARS

DARS
Podpisnik: Alenka MUHIČ
Št.certifikata: 5B862E9E00000000572ASSA7
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Podpisan ob: 29.08.2025 12:58

DARS
Podpisnik: Andrej RIBIČ
Št.certifikata: 384541620000000005729CBA4
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Podpisan ob: 29.08.2025 14:28

V vednost:

- MOPE: mag. Tanja Bolte, generalna direktorica, Direktorat za okolje (gp.mope@gov.si),
- MZI: [REDACTED]
- DARS: [REDACTED]
- DRI: [REDACTED]

DARS
Podpisnik: Tadeja MATIČIČ
Št.certifikata: 36F5E54A00000000572911C0
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Podpisan ob: 29.08.2025 09:33

DARS
Podpisnik: Ana SODNIK PRAH
Št.certifikata: 6D423CDC00000000572D00CA
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Podpisan ob: 29.08.2025 09:56

SIA
ISO 9001 Q-1895
ISO 50001 En-018
ISO 22301 IN-005
ISO/IEC 27001 I-036

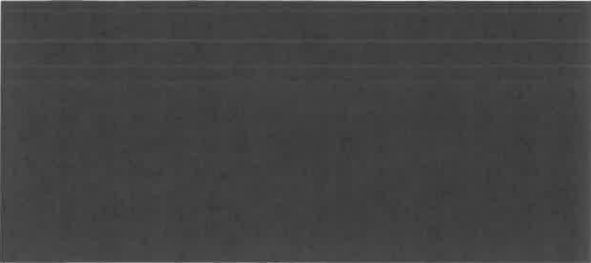

Jure
Lah

Digitally signed
by Jure Lah
Date:
2025.08.28
09:15:17 +02'00'

Sedež družbe: Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje, tel.: 03 426 40 71, izpostava: Grič 58, 1000 Ljubljana, tel.: 01 300 99 00, www.dars.si, gp@dars.si
Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju | številka registrskega vpisa: 1/06158/00 | osnovni kapital: 2.071.588.648,17 EUR | matična številka: 5814251000 | identifikacijska številka za DDV: SI92473717

Klemen Grebenssek

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
Langusova ulica 4
1000 Ljubljana

Zadeva: **Pripombe in predlogi k predlogu Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, EVA 2025-2570-0038**

1. UVODNE PRIPOMBE IN PREDLOGI

Dne 30.7.2025 ste v javno obravnavo podali predlog Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, EVA 2025-2570-0038 (v nadaljevanju: Uredba), ki po vsebini ne vsebuje popolnoma nobenih sprememb, razen nekaj redakcijskih popravkov, kar pomeni, da gre pri Uredbi zgolj za **navidezen predlog novega predpisa**, katerega cilj več kot očitno ni odpraviti škodljive neustavnosti in nezakolitosti, ki jih sedanja uredba vsebuje, temveč je cilj zgolj čimprej sprejeti 'novo uredbo', da se bodo lahko posegi v okolje s hrupom, čeprav zelo škodljivi ljudem in okolju, nemoteno izvajali vsaj do nove odločitve Ustavnega sodišča RS oz. želite onesnaževalcem okolja s tem omogočiti vsaj nekaj brezskrbnih let, da bodo lahko okolje še naprej nedopustno onesnaževali s hrupom, s čimer se poskuša izigrati številne določbe Zakona o ratifikaciji Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljevanju: Aarhuska konvencija), saj se nam na ta način želi ljudem odvzeti zlasti pravico do učinkovitega pravnega varstva. Prosim za odgovor na to pripombo.

Ni nobenega dvoma, da Uredba v javno obravnavo sploh ne bi bila podana, če ne bi bili v to prisiljeni zaradi odločitve Upravnega sodišča RS (sodba I U 1162/2023 z dne 4.7.2025), pa vendar to ni opravičilo, da ste v javno obravnavo ponovno podali neustavno Uredbo, kajti časa za njeno ustrezno vsebinsko pripravo ter še pred tem nujno spremembo konkretnih določb Zakona o varstvu okolja (v nadaljevanju: ZVO-2), ste imeli od odločitve Ustavnega sodišča RS več kot dovolj, tako da se lahko edino razume, da vsebinskih neustavnosti in nezakolitosti, na katere ste bili v preteklosti konkretno opozorjeni s strani številnih, dobesedno nočete odpraviti. Prosim za odgovor na to pripombo.

Uredba je sicer (absurdno) ponovno lep ali celo šolski primer kršenja Aarhuske konvencije, zlasti do učinkovitega sodelovanja javnosti, kar pa naj bi bil edini cilj Uredbe, torej odpraviti ugotovljeno neustavnost glede sodelovanja javnosti (ki pa ni edina), saj nam je javnosti v konkretnem primeru ponovno onemogočeno učinkovito sodelovanje, ker nam ni dana poštena možnost podati predloge in pripombe, več o tem pa v nadaljevanju.

Sestavni del Uredbe je tudi njena obrazložitev, ki je po vsebini praktično neobstoječa, saj so k posameznim členom podani zgolj dobesedni povzetki samih členov, pri čemer ni obrazloženo

popolnoma nič. Kako naj javnost učinkovito sodelujemo pri sprejemu Uredbe, ki ostaja vsebinsko popolnoma nepojasnjena? Prosim za odgovor.

Ravno tako Uredba ni pripravljena v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti, saj ne vsebuje nobenih analiz, torej Uredba, ki je okoljski predpis, ne vsebuje niti najbolj osnovnih analiz o možnih posledicah za okolje, kar je nezaslišano. Naj javnost (ponovno) ugibamo o tem, kakšne naj bi bile verjetne okoljske, socialne, finančne, administrativne in gospodarske posledice? Prosim za odgovor.

Kako naj bi nam bila javnosti pri sprejemu Uredbe omogočena poštena možnost učinkovitega sodelovanja, če Uredba ne vsebuje niti osnovnih podatkov in informacij? Prosim za odgovor.

Veliko podlage za potrebne analize na pristojnem ministrstvu že obstaja, npr. glede vplivov hrupa na zdravje in počutje ljudi, tudi v dokumentu št. 35411-1/2020-2550 z dne 30.9.2021 v katerem ste zapisali:

»Poglavje je povzeto po smernicah Svetovne zdravstvene organizacije (WHO, 1999 in WHO, 2018). Previdno je treba interpretirati v tem poglavju navedene ravni hrupa za različne kazalce, saj vrednosti niso nujno primerljive s kazalci hrupa, ki so predpisani za strateške karte hrupa (L_{DvN} in $L_{Noč}$) in predstavljajo samo letno povprečje obremenjenosti okolja s hrupom, ne pa obremenitev v krajšem obdobju, ki so za zdravje in počutje ljudi tudi pomembne.

Hrup ima lahko na zdravje in počutje ljudi različne negativne učinke. Ti so odvisni od številnih dejavnikov, npr. ravni hrupa in drugih značilnosti zvoka, našega počutja in aktivnosti, s katerimi se ukvarjamo v času, ko nas hrup zmoti, pomembnosti informacije, ki nam jo zvok posreduje, pa tudi od našega odnosa do vira hrupa. Pri posebej ranljivih skupinah ljudi, kot so starejši, otroci, slepi, ljudje s poškodbo sluha, bolj občutljivi ljudje idr., so negativni vplivi hrupa navadno večji. Opisi posameznih škodljivih učinkov na zdravje in počutje ljudi, kot so: okvare sluha zaradi hrupa, moteno govorno sporazumevanje, motnje počitka in spanja, psihofiziološke posledice, vplivi na duševno zdravje in učinkovitost, vplivi na vedenje, vznemirjenost, ter dolgoročni vplivi na bolezni srca in ožilja ter presnovne bolezni kot je na primer diabetes so prikazani v nadaljevanju.

Okvara sluha je praviloma opredeljena kot dvig praga slišnosti. Poškodbe sluha zaradi hrupa se pojavijo predvsem na višjih frekvenčnih območjih od tri do šest kHz. Višja povprečna ekvivalentna vrednost hrupa ($LA_{eq,8h}$) in daljša izpostavljenost hrupu pa lahko povzročita okvare sluha zaradi hrupa tudi pri nižjih frekvencah, kot je 2 kHz. Pri ravni hrupa do 75 dB(A) $LA_{eq,8h}$ in krajši do 8 h dnevno, poklicnih okvar sluha ni pričakovati. Okoljski hrup na ravni 70 dB(A) $LA_{eq, 24 h}$ ali pod njo pri veliki večini ljudi ne povzroči okvar sluha niti pri vseživljenjski izpostavljenosti.

Hrup lahko predstavlja pomembno motnjo pri sporazumevanju. Nezmožnost razumeti govor močno ovira ljudi in povzroči vedenjske spremembe. Zelo ranljivi so predvsem ljudje z okvaro sluha, starejši, otroci, ki usvajajo jezik in branje, ter posamezniki, ki ne poznajo govornega jezika. Pri motenem razumevanju govora gre v bistvu za preglasitev, saj govora ni mogoče razumeti zaradi sočasnega hrupa ozadja. Okoljski hrup lahko preglasi tudi druge zvočne signale, ki so pomembni za vsakdanje življenje, na primer zvonci na vratih, telefonski signali, budilke, požarni in drugi opozorilni signali in po drugi strani tudi prijetne zvoke kot je na primer glasba.

Hrup v okolju pomembno vpliva na motnje spanja. Nemoteno spanje je predpogoj dobrega telesnega in duševnega zdravja. Poleg neposrednih učinkov hrupa, kot so nemirno spanje, spremembe krvnega tlaka in hitrosti bitja srca, so pomembni tudi sekundarni učinki motenj, ki jih je mogoče oceniti dan po nočni izpostavljenosti hrupu; ti se kažejo kot utrujenost, depresivno počutje, zmanjšana učinkovitost pri delu idr. Za dobro nočno spanje oziroma počitek hrup v

prostoru v nočnem času ne sme preseči 30 dB(A) LAeq, 8h ponoči pri stalnem hrupu ozadja, preprečiti pa je treba tudi posamezne hrupne dogodke, ki presegajo 45 dB(A) LAFmax. Bolj kot raven hrupa je za odziv organizma pomembna razlika med hrupnim dogodkom in hrupom okolice (ozadje hrupa). Pri oceni hrupa v nočnem času je zato pomembno upoštevati naravo hrupnih dogodkov in njihovo število. Posebno pozornost je treba posvetiti hrupu v mirnem okolju ter virom hrupa, ki povzročajo tudi vibracije ali nizkofrekvenčni hrup.

Dolgotrajna izpostavljenost visokim ravnam hrupa (bivanje v bližini letališč, industrijskih naprav, hrupnih ulic) lahko povzroči hudečasne in tudi trajne posledice na fizioloških funkcijah. Pri dolgotrajni izpostavljenosti se zaradi stalnega stresa pri posameznikih v splošni populaciji lahko razvijejo trajne posledice, kot sta visok krvni tlak, ishemična srčna bolezen, diabetes tipa 2 in prekomerna prehranjenost oziroma debelost (WHO, 2018). Obseg in trajanje posledic sta delno pogojena z individualnimi značilnostmi, življenjskim slogom in okoljskimi razmerami. Dokazano je, da dolgotrajna izpostavljenost hrupu zračnega in cestnega prometa z vrednostmi od 65 do 70 dB(A) LAeq, 24 h povzroča posledice na srcu in ožilju. Povezave so šibke, vendar je vpliv na ishemično srčno bolezen nekoliko močnejši kot na visok krvni tlak (hipertenzijo). Ta majhna povečana tveganja so kljub temu pomembna, saj je hrupu izpostavljenih veliko ljudi.

Hrup lahko povzroči tudi refleksne odzive, predvsem če gre za neznan in nenaden pojav hrupa.

Hrup v okolju ni neposreden povzročitelj duševne bolezni, domneva pa se, da lahko hrup pospeši in poslabša obstoječe duševne motnje oziroma stopnjuje razvoj latentnih duševnih motenj.

Hrup lahko negativno vpliva na učinkovitost opravljanja miselnih nalog, zlasti delavcev in otrok. Med kognitivnimi funkcijami, na katere ima hrup največji vpliv, so branje, koncentracija, reševanje problemov in pomnjenje.

Hrup ima lahko vrsto socialnih in vedenjskih posledic. Vznemirjenost zaradi hrupa pa ni samo posledica ravni hrupa, temveč tudi posledica socialnih, ekonomskih in psiholoških dejavnikov. Pomemben vpliv imajo tudi neakustični dejavniki, kot je vizualna podoba okolja, zaupanje v pristojne organe, ki odločajo o novih virih hrupa in omilitvenih ukrepih v okolju (SZO, 2018). Vpliv hrupa v življenjskem okolju na vznemirjenost je mogoče oceniti z vprašalniki ali oceno motenj nekaterih dejavnosti. Vendar je treba vedeti, da enake ravni različnih vrst prometnega in industrijskega hrupa povzročijo različne stopnje vznemirjenosti. Hrup nad 80 dB(A) lahko tudi zmanjša pripravljenost na pomoč drugim in okrepi nasilno vedenje. Ugotovljeno je, da so odzivi močnejši, kadar hrup spremljajo vibracije in stalne nizkofrekvenčne komponente ali če je del celotnega hrupa tudi impulzni hrup, kot na primer hrup pri streljanju. Kadar izpostavljenost hrupu sčasoma narašča, so odzivi začasno močnejši kot pri izpostavljenosti enakomernemu hrupu. V večini primerov sta LAeq, 24 h in LDVN sprejemljiva približka izpostavljenosti hrupu povezana z vznemirjenostjo. Vedno več je opozoril, da je treba pri preiskovanju izpostavljenosti hrupu vsaj v zapletenih primerih oceniti vse parametre komponent hrupa.

Predvsem v gosto naseljenih območjih so prebivalci istočasno izpostavljeni različnim virom hrupa. Pri oceni vpliva na zdravje in počutje prebivalcev je treba upoštevati celotno obremenitev okolja s hrupom ter možnosti vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi v celodnevem obdobju. Za zagotavljanje trajnostnega razvoja je v tem primeru treba upoštevati previdnostno načelo.

V zvezi z varovanjem ljudi pred hrupom je treba upoštevati, da obstajajo na hrup še posebej ranljive podskupine prebivalstva. Med občutljive skupine ljudi sodijo starejši ljudje, osebe s posebnimi boleznimi ali težavami (na primer visok krvni tlak), bolniki v zdraviliščih ali

rehabilitacijskih centrih, osebe, ki se ukvarjajo s posebno zahtevnimi nalogami, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, nosečnice, dojenčki in majhni otroci. Pri pripravi ukrepov protihrupne zaščite je treba upoštevati vse dejavnike, ki vplivajo na take skupine, torej vrste učinkov hrupa, okolja, kjer se ranljive skupine najpogosteje zadržujejo, in njihov življenjski slog.

Tabela 1.2: Svetovna zdravstvena organizacija priporoča, da se okoljski hrup zmanjša pod navedene ravni hrupa, kjer se že lahko pojavijo negativni učinki na zdravje ljudi.

Vir hrupa	Priporočena raven L_{dvn} [dB(A)]	Priporočena raven L_{noc} [dB(A)]
Cestni promet	53	45
Železniški promet	54	44
Letalski promet	45	40
Vetne elektrarne	45	Še ni priporočila

«

Predlagam, da pri sprejemu Uredbe upoštevate vsaj lastne ugotovitve glede škodljivosti hrupa oz. vplivov hrupa na zdravje in počutje ljudi, kot tudi vaše lastne ugotovitve iz navedenega dokumenta, to je, da je število stavb, pri katerih je ocenjena obremenitev s hrupom samo zaradi prometa, skupaj 123.990, kar pomeni, da je samo hrupu prometa v letu 2021 bilo izpostavljenih okoli 691.106 ljudi, kar je približno 33% vseh državljanov.

Poleg tega me zanima, zakaj se pri Uredbi v ničemer ni upoštevalo smernic in priporočil Svetovne zdravstvene organizacije (v nadaljevanju: WHO) 'Environmental noise guidelines for European Region' iz leta 2018 (v nadaljevanju: smernice WHO)? Prosim za odgovor.

Smernice WHO opredeljujejo skupni hrup kot hrup, ki izhaja iz vseh virov (razen iz industrijskega delovnega mesta), vključno s prometom, industrijskimi viri, gradbeništvom in sosedstvom, v katerih je izpostavljena tudi problematika rekreativnega hrupa oz. hrupa zabave, saj ima le ta posebne značilnosti, ki ga ločujejo od drugih vrst hrupa, ker je nepredvidljiv in občasen, z visokimi maksimalnimi ravni hrupa ter pogosto obratuje v nočnem času, pri čemer WHO za skupni hrup poudarja, da niti rekreativni hrup oz. hrup zabave ne sme presegati mejnih vrednosti, ki so potrebne za varstvo zdravja prebivalstva, pri čemer kot zdravstvene učinke hrupa zabave na prebivalstvo izpostavi povečanje tveganja za nastanek bolezni (ishemična srčna bolezen, hipertenzija, diabetes, okvare sluha, tinitus,...), motnje spanja (ljudje ne morejo zaspati, prebujanje med spanjem, spremembe globokega spanja in splošno poslabšanje spanca), psihološke posledice (povzročanje razdražljivosti, stresa,...), nastanek kognitivnih motenj, pa tudi družbenih konfliktov, itd., pri čemer poudarjajo tudi, da je za preprečevanje hrupa in z njimi povezanimi učinki na zdravje pri implementaciji nacionalnih rešitev potrebno pritegniti različno stroko (zdravstveno, okoljsko, itd.). Prosim za odgovor, na kakšen način je pri pripravi Uredbe sodelovala različna stroka, katera in kakšna so bila njihova priporočila oz. pripombe za izboljšave Uredbe?

Po mojem mnenju je bilo pri Uredbi spregledano še eno bistveno priporočilo iz smernic WHO - **postopno zmanjševanje mejnih vrednosti hrupa v nacionalnih predpisih**. Prosim za odgovor, zakaj se v Uredbi tega priporočila ni upoštevalo?

Predlagam, da se Uredbo kot neprimerno, neustavno in nezakonito zavrže, ter se nemudoma (in po dopolnitvi oz. popravku posameznih določb v ZVO-2) pripravi novo, ki bo sledila smernicam WHO, zlasti v delih, s katerimi se bo pripomoglo k izboljšanju zdravja prebivalstva ter zmanjševanju okoljskega hrupa, ki negativno vpliva na vse dele okolja. Prosim, da na ta predlog podate odgovor.

Predlagam tudi, da obrazca, na katerem zahtevate podajo pripomb, v prihodnje ne prilagate več in nam javnosti s tem omogočite svobodno izbiro oblike podajanja pripomb in predlogov.

Ravno tako želim, da tudi na ta predlog podate odgovor, saj se tiče (ponovnega) nezagotavljanja učinkovitega sodelovanja javnosti pri sprejemanju okoljskega predpisa.

2. PRIPOMBE IN PREDLOGI K PRAVNI PODLAGI ZA SPREJEM UREDBE

Za pravno podlago, ki naj bi bila osnova za sprejem Uredbe, ste med drugim navedli šesti odstavek 20. člena ZVO-2, ki **ne obstaja**, namreč veljaven 20. člen ZVO-2 obsega zgolj dva odstavka. Katero pravno podlago ste pri tem imeli v mislih, javnost ne moremo ugibati, zato predlagam, da navedeno očitno napako popravite ter nam javnosti omogočite, da se v zvezi s tem lahko opredelimo, kar nam je sedaj onemogočeno. Prosim, da se do tega predloga in pripomb opredelite.

Na pristojnem ministrstvu (MOPE) ste bili z moje strani že večkrat opozorjeni in pozvani k odpravi neustavnosti 18. člena ZVO-2, kar je ena od bistvenih pravnih podlag za sprejem Uredbe - mejnih vrednosti emisij hrupa. Navedena pravna podlaga je nedopustna, ker vsebuje zgolj pavšalna pooblastila, s katerimi je vsakokratni vladi omogočeno, da brez ustreznih meril v zakonu, s podzakonskimi predpisi **arbitrarno določa mejne vrednosti vseh emisij** (torej tudi emisij hrupa), ter da izvirno ureja pravice in obveznosti, kar pomeni, da bi bila na takšni pravni podlagi sprejeta Uredba očitno neustavna in nezakonita. Drugi odstavek 72. člena Ustave RS jasno določa, da država skrbi za zdravo življenjsko okolje in v ta namen **zakon** določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti, kar kot veste pomeni, da se s podzakonskim predpisom, kot je v tem konkretnem primeru Uredba, ne sme in ne more originarno določati pogojev in načinov za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti kot se to poskuša narediti z Uredbo, temveč se le te lahko določi samo z zakonom. V preteklosti je o tem opozarjala tudi Zakonodajno-pravna služba državnega zbora v postopku sprejemanja ZVO-2 v mnenju št. 801-01/21-22/15 z dne 14.2.2022, o čemer ste bili ravno tako obveščeni, in v katerem je med drugim navedla:

"Pomanjkljive obrazložitve lahko vplivajo tudi na določnost Predloga zakona. Iz veljavnega ZVO-1 je prevzeta tudi zakonodajna tehnika ohlapnega, vsebinsko nevezanega določanja pravnih podlag za podzakonsko urejanje. Gre za zelo pomembno vprašanje spoštovanje načela pravne države v zvezi z načelom delitve oblasti in s tem povezano zahtevo po usklajenosti pravnih aktov (2., 3. in 153. člen Ustave). ZPS pri več členih Predloga zakona izpostavlja vprašanje določnosti pravne podlage za podzakonske predpise, saj to lahko pomeni kršitev načela zakonitosti podzakonskih predpisov uprave (drugi odstavek 120. člena v zvezi s tretjim odstavkom 153. člena Ustave). S tega vidika že v splošnih pripombah opozarjamo, da morajo biti podzakonski predpisi uprave izdani »v okviru in na podlagi« Ustave in zakona, kar izhaja tudi iz ustaljene prakse Ustavnega sodišča. Ker se podzakonski predpisi uprave, med katere spadajo tudi predpisi vlade, izdajajo za izvrševanje zakona, mora biti z zakonom določen tudi vsebinski okvir posameznega podzakonskega predpisa na dovolj jasen in določen način, podzakonskim predpisom pa tudi ne sme biti prepuščeno izvirno urejanje pravic in obveznosti (U-I-84/09, Uradni list RS, št. 55/09).

V veljavni zakonodaji s področja varstva okolja je urejanje na podzakonski ravni brez ustreznih meril na ravni zakona že stalnica, vendar je takšen pristop v nasprotju z ustavnopravnimi načeli pravne države in zaupanja v pravo (2. člen Ustave), delitve oblasti (3. člen Ustave), enakosti pred zakonom (14. člen Ustave), enakim varstvom pravic (22. člen Ustave), zakonsko pristojnostjo državnega zbora (87. člen Ustave) ter zlasti s pravico do zdravega življenjskega okolja (72. člen Ustave), ki jo Ustava zagotavlja vsakomur v skladu z zakonom (prvi odstavek 72. člena Ustave). Morebitna vezanost vsebine prava varstva okolja na znanstvena in tehnična dognanja, ki se v

času relativno hitro spreminjajo, ne opravičuje nedoločnosti in vsebinske izpraznjenosti z zakonom vzpostavljenih pravnih norm za podzakonsko urejanje. Prilagodljivost pravne ureditve novim spoznanjem s področja znanosti in tehnike je seveda izraz kakovostnega pravnega reda, vendar ta lastnost ne sme prevladati nad drugimi zahtevami, ki izvirajo iz demokratičnih načel organiziranja države (1. člen Ustave) ter ljudske oblasti, ki jo državljani izvršujejo po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno (3. člen Ustave), ter s tem povezane hierarhije pravnih predpisov, ki zahteva, da so zakoni, podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z Ustavo, podzakonski predpisi pa tudi v skladu z Ustavo in z zakoni (153. člen Ustave). Pravna predvidljivost, jasnost ureditve, njena sorazmernost glede na potrebe po pravnem urejanju družbenih razmerij (2. in 15. člen Ustave), hierarhična skladnost pravnih predpisov so temeljne zahteve za pravno urejanje. ZPS meni, da je bilo v obravnavanem Predlogu zakona predvsem vprašanje konkretizacije pravnih podlag z podzakonsko urejanje ponovno posvečeno premalo pozornosti. Ne samo, da takšno stanje izhaja že iz veljavnega ZVO-1, ki je v večjem delu prevzet tudi v tem Predlogu zakona, enak pristop je predlagatelj uporabil tudi pri vsebinah, ki se zdaj urejajo na novo ali drugače oziroma v bistveno dopolnjenem obsegu. Čeprav gre za nov Predlog zakona, stanje pravne ureditve varovanja okolja po njegovem sprejemu ne bo bistveno drugačno, četudi predlagatelj izpostavlja več vsebinskih novosti in sprememb. Glavnina pravne ureditve varovanja okolja tudi po tem Predlogu zakona ne bo določena z zakonom, temveč v podzakonskih predpisih, a ne le po številu predpisov, temveč tudi po vsebinskih rešitvah. S tega vidika je treba Predlog zakona dodatno preučiti in poiskati rešitve, ki bi tudi v pravu varstva okolja ustavno načelo legalitete vzpostavile v zadostni meri."

Zgoraj citiranemu delu mnenja Zakonodajno-pravne službe državnega zbora se v celoti pridružujem, ter predlagam, da se ga pri Uredbi vsebinsko v celoti upošteva, zlasti na način, da se ugotovi, da bi sprejem Uredbe na obstoječi pravni podlagi bil očitno neustaven in nezakonit ter je za sprejem katerega koli podzakonskega predpisa, ki se nanaša na določitev mejnih vrednostih emisij - torej tudi emisij hrupa in Uredbe-, najprej nujno potrebno popraviti oziroma je potrebno najprej dopolniti obstoječi ZVO-2 tako, da se v njem določijo vsebinsko ustrezni normativi za sprejem podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na emisije oz. mejne vrednosti emisij (tudi hrupa), namreč le ti v obstoječem 18. členu ZVO-2 in nasploh v celotnem ZVO-2 **ne obstajajo**. Prosim, da na podan predlog in pripombe podate odgovor.

Ker je glede na dosedanje okoliščine realno pričakovati, da k zgornjim predlogom in pripombam ne boste sledili, v nadaljevanju podajam še pripombe in predloge k posameznim členom.

Želim še izpostaviti, da je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo za medije (npr. <https://www.rtvsl.si/slovenija/preberite-tudi/v-javni-obravnavi-osnutek-nove-uredbe-o-mejnih-vrednostih-hrupa/753743>) podalo izjave, da pričakuje, da bo Uredba s takšno vsebino kot je bila podana v javno obravnavo, sprejeta že letos oktobra, zaradi česar je pravica nas javnosti do učinkovitega sodelovanja pri sprejemu Uredbe močno okrnjena, saj se je odločitev o vsebini Uredbe in njenem sprejetju očitno oblikovala vnaprej, brez dejanskih možnosti, da bi javnost s pripombami in predlogi lahko vplivali na izboljšanje vsebine Uredbe, zato takšna praksa pomeni kršitev načela pravne države, saj spodkopava zaupanje v poštenost obravnave pripomb in predlogov javnosti, kar po mojem mnenju predstavlja neposredno kršitev Aarhuške konvencije, saj bi moralo biti sodelovanje javnosti po tej konvenciji omogočeno na način, da je lahko učinkovito, kar pomeni, da moramo imeti resnično možnost, da vplivamo na vsebino odločitve, še preden je ta sprejeta. Ko je odločitev o vsebini predpisa napovedana oz. sprejeta (pogovorno rečeno: *zabetonirana*) še pred zaključkom javne obravnave okoljskega predpisa, kot je edino možno sklepati za ta primer, gre za izigravanje teh obveznosti in formalizem, ki ne izpolnjuje zahtev po dejanskemu učinkovitemu sodelovanju javnosti.

Prosim, da na te pripombe podate odgovor.

3. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 1. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Nikakor se ne morem strinjati, da je namen Uredbe varstvo okolja pred hrupom, saj iz njene vsebine izhaja popolnoma nasprotno, to je na sistemski ravni legalizirati škodljivo onesnaževanje okolja s hrupom s prilagoditvijo mejnih vrednosti hrupa posameznim virom hrupa, saj Uredba v ničemer ne upošteva npr. že pol stoletja starih in neizpodbitnih znanstvenih dognanj o škodljivosti hrupa, tako na ljudi, živali kot premoženje. Predlagam, da se namen Uredbe po resnici opredeli, tako da se prvi stavek 1. člena Uredbe briše in se ga zamenja z naslednjim besedilom:

»Ta uredba zaradi zagotovitve zakonitega onesnaževanja okolja s hrupom določa:«
Prosim, da se do zgornjega predloga opredelite.

Kolikor boste na načelni ravni sledili mojim pripombam in predlogom, sekundarno predlagam še, da se v 1. členu Uredbe njen namen jasno in določno opredeli - da je namen Uredbe varstvo zdravja in počutja ljudi ter živali, varstvo premoženja in vseh drugih delov okolja, ki so zaradi izpostavljenosti hrupu lahko ogroženi. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

4. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 2. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Drugi odstavek 2. člena Uredbe navaja številne izjeme, pri katerih se določbe Uredbe ne uporabljajo, ki so zastavljene preširoko, zato predlagam, da se izjeme bolj natančno opredelijo. Kot primer preširoko določenih izjem lahko izpostavim 2. točko drugega odstavka 2. člena Uredbe, ki določa, da se določbe Uredbe ne uporabljajo za hrup v okolju, ki nastaja zaradi del v gospodinjstvih, namreč ljudje lahko opravljajo številna in zelo hrupna dela v gospodinjstvih, ki za bližnje stanovalce niso le moteča, temveč tudi škodljiva. Naslednja neutemeljena oz. preširoko zastavljena izjema je hrup v okolju, ki ga povzročajo heliporti, ki obratujejo v okviru bolnišnic, namreč pri tem bi bilo potrebno upoštevati, v kolikor gre za heliport, ki je lociran npr. v neposredni bližini bolnišnice, da tovrsten hrup ne sme biti izvzet iz regulative, kajti pacienti, ki so nastanjeni in se zdravijo v bolnišnicah, so še toliko bolj ogroženi zaradi izpostavljenosti hrupu, ravno tako bližnji stanovalci, namreč ne gre zanemariti, da se namerava zgraditi oz. vzpostaviti več heliportov za namene HNMP, tudi v Kočevju, Brežicah in Novem mestu. Ravno tako so npr. preširoko zastavljene izjeme, našteje v 9. točki drugega odstavka 2. člena Uredbe, kajti skrajni čas je, da se preneha z vojaškimi in obrambnimi hrupnimi dejavnostmi škoditi ljudem in okolju, poleg pa tega navedena točka vsebuje popolnoma nekonkretizirana merila, kaj se šteje za potrebe pred naravnimi in drugimi nesrečami? Prosim za odgovor in opredelitev do zgornjih podanih pripomb.

Glede na navedeno predlagam, da se izjeme v drugem odstavku 2. člena Uredbe določijo bistveno bolj restriktivno, upoštevajoč predvsem odgovore na vprašanje: Ali se za konkretno morebitno izjemo lahko predvidi prisotnost povečanega hrupa ter posledično pravočasen sprejem ukrepov, ki bi preprečili nedopustno obremenjevanje okolje s hrupom? Npr. za hrup heliportov, ki obratujejo v okviru bolnišnic in so locirani v njeni neposredni bližini, se lahko

pred pričetkom obratovanja heliporta predvidi tako prisotnost škodljivega hrupa, kot potrebne ukrepe (po potrebi izbira druge mikrolokacije, primerna izolacija prostorov bolnišnic in drugih bližnjih varovanih prostorov itd.). Prosim, da se do zornega predloga opredelite.

5. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 3. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »celotna obremenitev okolja s hrupom« iz 1. točke 3. člena Uredbe. Namreč razume se ga lahko edino tako, da celotna obremenitev okolja s hrupom dejansko **ni realna celotna obremenitev okolja s hrupom**, temveč gre pri tem zgolj za obremenitev okolja z v Uredbi določenimi viri hrupa, ki so definirani zelo omejeno, predvsem pa po željah in v skladu s pričakovanji drugih (npr. ministrstva za infrastrukturo). Predlagam, da se izraz »celotna obremenitev okolja s hrupom« definira tako, da bo zajemala ves prisoten hrup. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*kraj*« iz 6. točke 3. člena Uredbe, namreč definicija tega izraza je nerazumno pogojena z lego industrijskega kompleksa, nerazumno pa zato, saj industrijski kompleks že po Uredbi ni edini vir hrupa. Predlagam, da definicijo izraza ustrezno popravite ter se do tega predloga opredelite.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*kazalec hrupa, L_{dan}* « iz 7. točke 3. člena Uredbe. Navedli ste, da je to ocenjena A-vrednotena ekvivalentna neprekinjena raven zvočnega tlaka, v ocenjevalnem obdobju dan, pri čemer niste pojasnili, kaj pomeni A-vrednotenje? Prosim za odgovor.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*kazalec hrupa, $L_{večer}$* « iz 8. točke 3. člena Uredbe. Navedli ste, da je to ocenjena A-vrednotena ekvivalentna neprekinjena raven zvočnega tlaka, v ocenjevalnem obdobju večer, pri čemer niste pojasnili, kaj pomeni A-vrednotenje? Prosim za odgovor.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*kazalec hrupa, $L_{noč}$* « iz 9. točke 3. člena Uredbe. Navedli ste, da je to ocenjena A-vrednotena ekvivalentna neprekinjena raven zvočnega tlaka, v ocenjevalnem obdobju noč, pri čemer niste pojasnili, kaj pomeni A-vrednotenje? Prosim za odgovor.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*kazalec hrupa, L_{dvn}* « iz 10. točke 3. člena Uredbe. Navedli ste, da je določen s formulo, niste pa pojasnili kaj dejansko pomeni ter zakaj ste za njegovo definicijo izbrali konkretno formulo.

Prosim, da pojasnite razliko med izrazoma »*letališče*« iz 11. točke in »*mednarodno letališče*« iz 13. točke 3. člena Uredbe ter kakšna so bila merila za njihovo razlikovanje?

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »*ukrepi varstva pred hrupom*« iz 20. točke 3. člena Uredbe, namreč med njimi so naštet tudi npr. *prostorsko načrtovanje in graditev objektov, ki so vir hrupa, prostorsko načrtovanje območij in graditev stavb z varovanimi prostori*, kar pa je v zadnjih desetletjih povzročilo, da smo ljudje nedopustno izpostavljeni škodljivim emisijam hrupa. V Uredbi so tovrstni primeri določeni kot »ukrepi varstva pred hrupom«, kar je absurd,

saj so navedeni primeri dejansko glavni vzrok za nedopustno izpostavljanje hrupu večjega števila ljudi. Predlagam, da se prvi dve alineji 20. točke brišeta ter se do tega predloga opredelite.

Prosim, da pojasnite, kaj pomeni izraz »varovani prostor« iz 21. točke 3. člena Uredbe, namreč ostaja popolnoma nepojasnen. Skrajno nerazumno je, da niso celotno stanovanje ali stanovanjske stavbe določene kot varovani prostori, saj ni razumno razlikovanje, zakaj so lahko vsi prostori v stavbi, v kateri se opravlja npr. izobraževalna dejavnost, varovani prostori, vsi prostori v stanovanjih in stanovanjskih stavbah pa niso. Otroci kot ranljivejša skupina prebivalstva se ne nahajajo le v prostorih izobraževalnih ustanov, ampak predvsem v vseh prostorih stanovanjskih objektov. Zakaj prebivalstvo nimamo pravice do zaščite pred hrupom v lastnem stanovanju npr. v kopalnici, kjer si želimo privoščiti sproščujočo kopel, medtem ko jo zaposleni in otroci v šoli uživajo npr. v telovadnici, garderobi? Prosim za odgovor.

Predlagam, da se definicija iz 21. točke 3. člena Uredbe spremeni tako, da se razumno in pravilno določi, da se vsi prostori stanovanja ali stanovanjske stavbe štejejo za varovane prostore.

Ravno tako je nerazumno, da se nas ljudi s to določbo varuje le znotraj določenih prostorov, kakor da ljudje varstva zaščite pred hrupom zunaj stavb sploh nimamo oz. do njega nismo upravičeni v enaki meri npr. na lastnem dvorišču, vrtu ali otroci na šolskem igrišču itd., kar je v nasprotju s pravico do zdravega življenjskega okolja, saj bistvo ustavno varovane pravice do zdravega življenjskega okolja ni zagotavljanje zdravega življenjskega okolja oseb npr. znotraj stanovanjskih objektov, temveč skrb države, da zagotovi primeren in zdrav življenjski okoliš posameznika, kar po nobeni razlagi ne more predstavljati varstvo pred hrupom le v notranjosti prostorov, ki so navedeni v 21. točki 3. člena Uredbe, zato predlagam, da se definicija varovanih prostorov spremeni tako, da sledi 72. členu Ustave RS in se nam ljudem zagotovi enako varstvo pravice pred emisijami hrupa v našem življenjskem okolju. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Prosim, da celostno in po posameznih alinejah pojasnite, kaj pomeni izraz »vir onesnaženja okolja s hrupom« iz 22. točke 3. člena Uredbe. Ravno tako prosim, da pojasnite, zakaj so viri onesnaženja okolja s hrupom tako restriktivno določeni?

Vir onesnaženja s hrupom ni le cesta, na kateri letni pretok presega 1.000.000 vozil, temveč je to lahko čisto vsaka cesta, ne glede na letno število vozil. Hrup cest ni pogojen samo z letnim številom vozil, temveč tudi z vrsto vozil (npr. tovorni promet) ter s stanjem cest itd. Uredba pri tem ne upošteva stanja slovenskih cest (množično dotrajana cestišča z luknjami, številni t.i. ležeči policaji, hrupni pokrovi jaškov ipd.), da so nekatere ceste na določenih delih tlakovane z granitnimi kockami, kar je neprimerljivo bolj hrupno kot asfaltna cesta, zato zgolj letni pretok vozil ni in ne more biti edini kriterij za določitev v Uredbi ali gre pri konkretni cesti za vir onesnaževanja okolja s hrupom ali ne.

Vir onesnaženja s hrupom ni le železniška proga z letnimi prevozi več kot 10.000 vlakov, temveč je to lahko čisto vsaka železniška proga. Podobno kot pri cestah, tudi pri železniških progah zgolj število letnih prevozov vlakov ni edini dejavnik, ki povzroča hrup oz. k temu prispeva, temveč so npr. pomembni dejavniki tudi dejstva o tem, za kakšen prevoz gre (tovorni ali potniški), koliko se na kakšnem odseku železniške proge zavira in prestavlja, kakšno je stanje proge itd., zato letni prevoz vlakov ni in ne more biti edino merilo za določitev v Uredbi ali gre pri železniški progi za vir onesnaževanja okolja s hrupom ali ne.

Prosim za pojasnilo ter odgovor na vprašanje, ali se začasno pristajalno mesto za helikoptre skladno z 22. točko 3. člena šteje za vir hrupa ali ne? V kolikor je vaš odgovor »ne«, predlagam, da se tretjo alinejo dopolni tako, da zajema vse, torej tudi vsa začasna pristajalna mesta za helikoptre.

Vir onesnaženja okolja s hrupom po nobeni zdravo razumski logiki ne more biti le skladišče ali

druge odprte površine za pretovor blaga, le če letna masa tega blaga presega 10.000 ton. Hrup, ki nastaja pri pretovoru blaga nikakor ni pogojen le s tonažo blaga, temveč tudi z načinom pretovarjanja blaga ter z opremo, ki se jo pri tem uporablja itd., kar je potrebno v Uredbi upoštevati.

Podobno kot za ceste, velja tudi za odprta parkirišča, kar pomeni, da vir onesnaženja okolja s hrupom ne more biti odprto parkirišče, pri čemer se upošteva le letni pretok vozil. Po Sloveniji imamo zelo veliko slabo urejenih parkirišč, ki so tudi še makedamska in luknjasta, kar močno vpliva na povečanje hrupa v okolju, četudi pretok vozil ni milijon vozil, ampak bistveno manjši, zato predlagam, da se tovrstne razmere, ki marsikje močno prispevajo k višji stopnji izpostavljenosti hrupu posameznih lokacij, v Uredbi upoštevajo.

V šesti alineji 22. točke 3. člena Uredbe so navedene naprave, ki naj bi se štete kot viri onesnaževanja okolja s hrupom, med katerimi niso navedene npr. toplotne črpalke in klime (naprave za ogrevanje in hlajenje), ki ravno tako prispevajo k onesnaženju okolja s hrupom ter je skrajno nerazumno, da so lahko celo popolnoma enake naprave po Uredbi istočasno viri hrupa ali pa niso, pri čemer to razlikovanje temelji izključno na tem ali je ta naprava v lasti fizične osebe ali pa se jo uporablja v sklopu izvajanja neke dejavnosti, kar pomeni, da Uredba ljudem ne zagotavlja enakih možnosti varstva pravic v primerljivih situacijah, kar je nedopustno in je navedeno potrebno popraviti. Naprave so v Uredbi našteje tako, da med njih ni mogoče umestiti vseh naprav, ki okolje onesnažujejo s hrupom, kar je skrajno nedopustno, saj npr. zvočnih naprav, ki se jih uporablja na prostem, po Uredbi sploh ni mogoče šteti kot vir hrupa, če le teh ne uporablja gostinski ali zabaviščni lokal, kar je absurd, zato predlagam temeljit popravek šeste alineje 22. točke 3. člena Uredbe, ki naj upošteva, da je potrebno definicijo izraza »naprava« formulirati tako, da so pod njo lahko zajete vse naprave, s katerimi se lahko okolje onesnažuje s hrupom in za tovrsten hrup ne obstaja strožja nacionalna ureditev.

Kot vir hrupa ste v osmi alineji 22. točke 3. člena Uredbe opredelili, da je vir onesnaževanja okolja s hrupom le gradbišče, na katerem se izvaja poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, kar je nedopustno. Merila, kdaj je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje, so za prebivalce (in ostale) v bližini gradbišč katastrofalno visoka, kar pomeni, da v praksi za velik del primerov gradnje oz. gradbišč presoja vplivov na okolje ni potrebna. V Novem mestu npr. pri prenovi Glavnega trga presoja vplivov na okolje ni bila potrebna, kar je v praksi pomenilo, da smo ljudje v svojem življenjskem okolju bili prisiljeni več mesecev tudi po več kot 10 ur na dan prenašati hrup (in vibracije), ki je po grobih ocenah in meritvah bil krepko nad 100 dBA. Hrup gradbišč, četudi ni potrebna presoja vplivov na okolje, je lahko tako zelo močan, da lahko že po kratkotrajni izpostavljenosti nastopijo takojšnje trajne poškodbe sluha ljudi, kar se v Uredbi ne sme zanemariti in tudi ne dejstva, da se gradbišča, tako manjša kot večja, zelo pogosto nahajajo v neposredni bližini stanovanj in tudi drugih varovanih prostorov, zaradi česar predlagam, da se definicijo gradbišča kot vir hrupa, upoštevajoč zgornje pripombe, ustrezno popravi.

Prosim za pojasnilo, kaj pomeni zadnja alineja 22. točke 3. člena Uredbe, namreč naveden je le »obrat« .

Glede na vse navedeno, predlagam, da se 22. točko 3. člena Uredbe v celoti briše in pripravi ustrezne določbe oz. se 22. točko 3. člena Uredbe smiselno popravi upoštevajoč zgornje pripombe.

6. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 4. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Pravna podlaga za sprejem 4. člena Uredbe naj bi bila prvi in drugi odstavek 56. člena ZVO-2, vendar navedena podlaga ne vsebuje praktično nobenih vsebinskih meril ali kriterijev, ki naj bi jih vlada pri določitvi standardov kakovosti okolja morala upoštevati, temveč ji je dano le pavšalno pooblastilo, tako da določitev standardov kakovosti okolja v Uredbi zgolj na tej pravni podlagi v vseh primerih in že vnaprej pomeni origanarno urejanje pravic in obveznosti zgolj na ravni podzakonskega predpisa, kar je nedopustno oz. očitno neustavno. Ni jasno niti ni pojasnjeno, na podlagi česa se je posamezna območja podrobnejše namenske rabe prostora razvrstilo v posamezne stopnje varstva pred hrupom? Prosim za natančen odgovor in pojasnilo.

Edini obstoječi vsebinski kriterij iz 56. člena ZVO-2, ki bi ga vlada pri sprejemu Uredbe morala upoštevati, je pri Uredbi popolnoma zanemarjen. Vlada bi morala pri sprejemu Uredbe upoštevati tudi možne učinke celotne in skupne obremenitve okolja, kar pomeni, da bi morali biti upoštevani **skupni vplivi in učinki več istovrstnih emisij v okolje in skupni vplivi in učinki vseh prisotnih raznovrstnih emisij v okolje**. Uredba v nasprotju s 56. členom ZVO-2 eksplicitno izvzema celotno obremenitev okolja s hrupom oz. skupne vplive in učinke hrupa v okolju, saj pri celotni obremenitvi okolja s hrupom upošteva obremenitve okolja s hrupom le zaradi virov hrupa, ki so naštet v Uredbi, torej dejansko ne zajema vsega prisotnega hrupa, ki prispeva k obremenitvi posameznega območja. Uredba ravno tako v nobenem delu ne upošteva skupnih vplivov in učinkov vseh prisotnih raznovrstnih emisij v okolju, saj drugih vrst emisij Uredba niti ne omeni. Sprejem Uredbe s takšno vsebino bi neposredno pomenil, da je vlada sprejela Uredbo v nasprotju s 56. členom ZVO-2 oziroma, da je zakonsko pooblastilo zlorabila, zato predlagam, da vlada že iz tega razloga Uredbe ne sprejme. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Ne drži navedba v prvem odstavku 4. člena Uredbe, da se »zaradi varstva pred hrupom« posamezna območja podrobnejše namenske rabe razvrstijo v štiri stopnje varstva pred hrupom, kajti te stopnje so določene na neustaven in nezakonit način (ne da bi za njih obstajali ustrezni vsebinski normativi v ZVO-2 in z nerazumnim razlikovanjem med pravicami in obveznostmi ljudi glede na posamezna območja), ter so določene izključno z namenom, da se vsem virom hrupa omogoči onesnaževanje okolja s hrupom brez večjih posledic, pri čemer se niti v najmanjši meri ne upošteva škodljivosti emisij hrupa. Zaradi navedenega predlagam, da se v prvem odstavku 4. člena Uredbe prvi stavek briše in se ga nadomesti z resničnim dejstvom, ki se glasi: »Zaradi nemotenega onesnaževanja okolja s hrupom se posamezna območja podrobnejše namenske rabe razvrstijo v štiri stopnje varstva:«. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Ni jasno, kaj naj bi predstavljala »mirna območja na prostem«, ki spadajo v I. stopnjo varstva pred hrupom? Prosim za odgovor. Namreč pri informativnem pregledu podrobnejše namenske rabe prostora v Mestni občini Novo mesto na PISO ni jasno in ni mogoče niti ugotoviti, kje naj bi se te površine nahajale in ali sploh obstajajo. Predlagam, da se k temu poda natančna obrazložitev, ki naj vsebuje tudi nekaj primerov za lažje razumevanje.

Skrajno nerazumljivo je, zakaj površine za turizem in območja centralnih dejavnosti - površine za zdravstvo spadajo v II. stopnjo varstva pred hrupom, medtem ko vsa območja stanovanj ne spadajo v II. stopnjo varstva pred hrupom? kateri kriteriji so bili pri tem upoštevani in zakaj je do takšne odločitve prišlo? Zakaj se razlikujejo pravice nas ljudi do zaščite pred hrupom v življenjskem okolju v enakih situacijah (različne stopnje varstva pred hrupom za območja stanovanj) in to zgolj na ravni podzakonskega predpisa? Prosim za odgovore na zastavljena vprašanja.

Takšna odločitev je očitno neustavna, kajti za takšno razlikovanje ne obstaja niti zakonska podlaga, še manj pa je takšno razlikovanje nujno, sorazmerno in primerno, kar pomeni, da

testa sorazmernosti takšna ureditev nikoli ne bi prestala, saj niti v teoriji ne obstaja upravičen razlog, da bi se nam ljudem, ki po sedanjosti in v Uredbi predvideni ureditvi živimo v III. stopnji varstva pred hrupom, priznavalo manjše pravice do dostojanstva in varnosti, varstva pravic zasebnosti in osebnostnih pravic, do doma ter do zdravega življenjskega okolja, v katere se nam posega z večjimi emisijami hrupa kot velja za drugo skupino ljudi, ki živi v II. stopnji varstva pred hrupom, kar predvideva tudi Uredba. Predlagam, da se za vsa stanovanja in stavbe s stanovanjskimi prostori določi enaka stopnja varstva pred hrupom (II.), s čimer se lahko edino zagotovi, da so postopki, ki se nanašajo na odločanje o hrupu in pravna sredstva, ki so v teh primerih na voljo, pošteni in pravični, torej v skladu z Aarhuško konvencijo. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Ravno tako je skrajno nerazumljivo, zakaj npr. vsa območja gozdnih zemljišč spadajo v IV. stopnjo varstva pred hrupom, ko je vendar splošno in javno znano, da so prostoživeče živali na hrup posebej občutljive, zato prosim za pojasnilo, na podlagi česa se je sprejelo takšno določbo v 4. členu Uredbe, da se lahko gozdove in s tem tudi vse prostoživeče živali v njih najbolj obremenjuje z emisijami hrupa? Kakšne so bile strokovne usmeritve za določitev stopnje hrupa, da bo še zagotovljeno varstvo prostoživečih živali v gozdovih in njihova dobrobit? Ali to pomeni, da so habitati ogroženih živalskih vrst na gozdnih zemljiščih lahko izpostavljeni najvišjemu hrupu? Prosim za natančne odgovore in pojasnila. Hkrati predlagam, da se gozdna zemljišča pred emisijami hrupa bolj zaščitijo na način, da se jih v Uredbi uvrsti v stopnjo varstva pred hrupom v skladu z znanstvenimi dognanji o škodljivosti hrupa na posamezne živalske vrste, ki so v naših gozdovih, tudi na način, da bodo gozdna zemljišča spadala v samostojno stopnjo varstva pred hrupom, kjer bodo upoštevane njihove specifičnosti, zlasti pa, da je potrebno v določenih obdobjih leta gozdna zemljišča zaradi varstva živali in njihove dobrobiti bolj zaščititi pred emisijami hrupa. Prosim, da se do tega predloga vsebinsko natančno opredelite.

Ta člen ne zajema opredelitve, pod katero stopnjo varstva pred hrupom sodijo vode, priobalna zemljišča in podzemne jame? Prosim za odgovor in hkrati predlagam, da se 4. člen Uredbe ustrezno dopolni, upoštevajoč ogroženost živali ali njihove dobrobiti zaradi hrupa v vodah, podzemnih jamah in na priobalnih zemljiščih. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

7. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 5. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

V 5. členu Uredbe je uporabljen izraz »konična raven hrupa«, ki ni pojasnjen nikjer, zato prosim za pojasnilo, kaj naj bi to pomenilo? Predlagam, da se 3. člen Uredbe popravi z dopolnitvijo definicije tega izraza. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Mejne vrednosti so v Uredbi določene močno nad smernicami WHO ($L_{\text{noč}} \leq 40$ dB, $L_{\text{dvn}} \leq 53$ dB), pri čemer niso navedeni nobeni razlogi za takšna odstopanja od priporočil oz. stopenj hrupa, ki so še varne za zdravje in počutje ljudi. Prosim, da pojasnite razloge za tako visoka odstopanja od priporočil WHO.

Ta člen naj bi določal mejne vrednosti kazalcev hrupa, pri čemer ni pojasnjeno, na podlagi česa se jih je v Uredbi sploh določilo (predvsem v smislu, na podlagi česa se je določilo kaj je še sprejemljivo za zdravje in življenje ljudi, živali in varnost premoženja), zakaj so le te izražene izključno v dBA ter večinoma zgolj s kazalniki L_{dan} , $L_{\text{večen}}$, $L_{\text{noč}}$ in L_{dvn} ? Prosim za natančne odgovore in pojasnila, ki bodo šele bistvena osnova za podajo mojih pripomb, saj pred

pridobitvijo teh informacij, ne morem podati celostnih pripomb in predlogov.

Zgoraj navedeni kazalniki so lahko sprejemljivi zgolj za stalne vire hrupa in dolgoročno oceno vplivov na zdravje in počutje ljudi, nikakor pa za oceno specifičnih situacij in akutnih vplivov hrupa na zdravje in počutje ljudi, kar smiselno enako velja tudi za živali ter premoženje, zaradi česar je skrajno nerazumljivo, da je bistvo mejnih vrednosti v Uredbi na poudarku ekvivalentnih mejnih vrednosti emisij hrupa, ki z varstvom okolja pred škodljivimi emisijami hrupa realno nima kaj veliko skupnega, posebej še upoštevajoč mejne vrednosti konične ravni hrupa v Uredbi, ki so določene tako, da veljajo izključno za posamezen vir hrupa, kar pomeni, da se od prisotne in po Uredbi neomejeno visoke absolutne konične ravni hrupa mora odšteti ves preostali hrup, četudi le ta skupaj s posameznim virom hrupa presega npr. 100 dBA, kar pa (najmanj) za ljudi pomeni, da lahko takšen hrup že po krajši izpostavljenosti povzroči vsaj trajne poškodbe sluha. Prosim, da se do teh pripomb opredelite.

Smiselno enako velja za vse mejne vrednosti, ki so določene v Prilogi 1 Uredbe, saj nobena od teh vrednosti ne določa, kakšna je še dopustna maksimalna celotna obremenitev okolja z vsem hrupom, temveč je z Uredbo določeno le to, kakšno raven hrupa lahko povzročajo posamezni viri hrupa. Oziroma drugače povedano, Uredba ne odgovori na vprašanje, kakšna je lahko maksimalna celotna in konična raven hrupa zaradi prisotnosti vsega hrupa, tudi zaradi tistega hrupa, ki po Uredbi ni opredeljen kot vir hrupa? Uredba torej ne odgovori na bistveno vprašanje: kakšna raven hrupa je še sprejemljiva za zdravje in počutje ljudi, živali in varnost premoženja? Prosim za odgovore na zgornja vprašanja. Predlagam, da določbe 5. člena Uredbe prenehajo zanemarjati splošno znano znanstveno dejstvo o škodljivosti hrupa na zdravje in počutje ljudi ter živali ter da je potrebno slediti priporočilom WHO in v nacionalnih predpisih nižati mejne vrednosti hrupa, pri čemer naj se kot izhodišče upošteva stanje oz. ureditev, ki je veljala pred sedaj veljavno in neustavno uredbo, tako da predlagam, da se vse mejne vrednosti kazalcev hrupa za vse vire hrupa v Uredbi poenotijo in hkrati od izhodišča (torej od vrednosti v prej veljavni uredbi) znižajo za vsaj 5 dB, pri čemer je potrebno določiti še maksimalno dopustno raven hrupa, ki zajema prisotnost vsega hrupa in ne zgolj virov hrupa, ki jih določa Uredba. Dokler se navedenega ne bo upoštevalo, bo to predstavljalo le dokaz, da je namen Uredbe (kvazi »varstvo okolja pred hrupom«) očitno neresničen. Prosim, da se do tega predloga in pripomb opredelite.

Druga kritična napaka v 5. členu Uredbe in njeni Prilogi 1 je izražanje mejnih vrednosti kazalcev hrupa v enoti dBA, kakor da na ljudi, živali in premoženje vpliva zgolj raven hrupa, ki je ocenjena z A-filtrom, kar zagotovo ni res. Pri vplivih na zdravje in počutje ljudi, živali in varstvo premoženja se ne morejo upoštevati zgolj A-vrednotene mejne vrednosti kazalcev hrupa, saj je pri tem bistveni del nizkofrekvenčnega hrupa neupoštevani, kar je nedopustno v vseh primerih, kjer je v veliki meri prisoten nizkofrekvenčen hrup, zlasti pa pri linijskih virih hrupa, pri industrijskih in proizvodnih obratih, pristaniščih, ladjah, letališčih, vetrnih elektrarnah, zvočnih napravah itd., saj se z uporabo zgolj A-vrednotenih mejnih vrednosti kazalcev hrupa umetno in lažno prikazujejo dejstva o izpostavljenosti škodljivemu hrupu, saj se s tem popolnoma zanemarljivo, da med slednje spada tudi nizkofrekvenčni hrup, ki zdravju in počutju ljudi ter živalim in premoženju škoduje v enaki ali celo večji meri kot hrup frekvenčnega spektra npr. 1000 Hz. Pri škodi na premoženju imam v mislih predvsem nepremičnine, posebej pa nepremične kulturne spomenike, ki na nizkofrekvenčni hrup niso prilagojeni ter se z izpostavljanjem neomejenemu nizkofrekvenčnemu hrupu na njih povzroča škoda na gradbenih materialih, stavbnemu pohištvu itd., zaradi česar predlagam, da se za namen določitve mejnih vrednosti hrupa, upoštevajoč nizkofrekvenčni hrup, pridobi strokovno mnenje, ki bo odgovorilo na vprašanje, kakšnim mejnim vrednostim nizkofrekvenčnega hrupa so nepremični kulturni spomeniki še lahko izpostavljeni, da se na njih ne povzroča škoda? Prosim, da se do tega predloga opredelite. Zaradi vsega navedenega (varstva zdravja ljudi, živali, premoženja) predlagam, da se vse mejne vrednosti kazalcev

hrupa v Uredbi spremenijo tako, da se enoto dBA v Uredbi povsod zamenja z enoto dB oz. dBZ (oz. neuteženim/nefiltriranim decibelom). Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Prosim za pojasnilo, zakaj se nas ljudi tudi na podlagi šestega odstavka 5. člena Uredbe obravnava drugače oz. zakaj imajo ljudje v II. območju varstva pred hrupom ob nedeljah in dela prostih dnevih še dodatno oziroma še večjo zaščito pred hrupom kot ljudje v III. območju varstva pred hrupom? To razlikovanje velja za vse vire hrupa, kar pomeni, da smo ljudje v III. območju varstva pred hrupom zgolj na podlagi določb Uredbe lahko ob nedeljah in dela prostih dnevih v dnevnem času izpostavljeni tudi do 18 dBA višji ravni hrupa kot ljudje v II. območju varstva pred hrupom, kar je v nasprotju z 72. členom Ustave, saj le ta vsem zagotavlja **enako** varstvo pravice do zdravega življenjskega okolja. Predlagam, da se nam vsem ljudem v Uredbi zagotovi enako stopnjo varstva pred hrupom, ki naj bo povečana ob sobotah in nedeljah ter na dela proste dni. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam, da se osmi odstavek 5. člena Uredbe črta v celoti, saj je Uredba v tem delu popolnoma nerazumljiva in posledično popolnoma neuporabna, hkrati pa je takšna ureditev škodljiva za zdravje in počutje ljudi ter je neustavna iz že doslej navedenih razlogov. Le ta določa, da se mejne vrednosti kazalcev hrupa tako iz preglednice 4 kot iz preglednice 6 priloge 1 Uredbe uporabljajo kot ekvivalentne ravni hrupa za specifično določene naprave - gostinske ali zabaviščne lokale, ki zunaj stavbe uporabljajo zvočne naprave. Mejne vrednosti kazalcev hrupa v preglednici 4 in preglednici 6 priloge 1 Uredbe so zelo različne in ni jasno, katere mejne vrednosti kazalcev hrupa naj bi se uporabljale v primeru gostinskih ali zabaviščnih lokalov, ki zunaj stavbe uporabljajo zvočne naprave npr. na III. in I. območju varstva pred hrupom in ali se pri tem uporabljajo tudi konične ravni hrupa iz preglednice 6 Priloge 1 Uredbe? **Prosim za odgovor.** Navedeni odstavek je mogoče edino razumeti tako, da lahko gostinski ali zabaviščni lokali, ki zunaj stavbe uporabljajo zvočne naprave, po lastni volji upoštevajo ali preglednico 4 ali pa preglednico 6 priloge 1 Uredbe, kar je nesprejemljivo, tako zaradi neenakega obravnavanja kot zaradi nedopustno visokih mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju v preglednici 6 priloge 1 Uredbe, ki veljajo za vsa območja, namreč z ničemer ni izkazano, da je tako močno onesnaževanje okolja z emisijami hrupa nujno, potrebno ali sorazmerno, zaradi česar predlagam, da se osmi odstavek 5. člena Uredbe črta. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Preglednica 4: mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{večer}$, $L_{noč}$, in L_{dvn} , ki ga povzročajo naprava, obrat, industrijski kompleks, letališče, ki ni mednarodno letališče, heliport, objekt za pretovor blaga ali odprto parkirišče

Območje varstva pred hrupom	L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
IV. območje	73	68	63	73
III. območje	58	53	48	58
II. območje	52	47	42	52
I. območje	47	42	37	47

Preglednica 6: mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{večer}$, $L_{noč}$ in L_{dvn} , ki ga povzroča gradbišče

	L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	(dBA)
Vir hrupa	65	60	55	65
Celotna obremenitev	/	/	59	69
Konična raven hrupa L_1	85	70	70	/

8. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 6. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko skoraj popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Ta člen napotuje, da se hrup v okolju na posameznem območju varstva pred hrupom ocenjuje ali na podlagi rezultatov meritev v skladu s standardom SIST ISO 1996-1,2 ali s pomočjo modelnih izračunov v skladu z metodami ocenjevanja hrupa, ki do določeni v predpisu, ki ureja ocenjevanje in urejanje hrupa v okolju (v skladu z metodo Cnossos EU).

Oba navedena standarda SIST ISO 1996-1 in SIST ISO 1996-2, ki sta v veljavi, nam javnosti nista prosto dostopna, saj sta dostopna le proti plačilu, za nakup katerih je pri Slovenskem inštitutu za standardizacijo trenutno potrebno plačati (po t.i. akcijski ceni) skupaj 246,84 EUR. Javnost zato nimamo poštenih oz. enakih možnosti podati pripombe in predloge na dele Uredbe, pri katerih se sklicuje na vsebino standardov SIST ISO 1996-1 in SIST ISO 1996-2, kajti gre za nesorazmerno visoko plačilo, ki je potrebno, če se javnost želimo seznaniti o posameznih pomembnih delih navedenih standardov, ki so šele osnova za razumevanje posameznih delov Uredbe ter zato tudi podajo pripomb ter predlogov nanjo, kar pomeni, da je **učinkovito sodelovanje javnosti zaradi navedenega onemogočeno**. Zato predlagam, da se nas vso javnost o vsebini navedenih standardov enako seznani ter se nam omogoči podati pripombe in predloge v ustreznem roku po seznanitvi z vsebino standardov, ki se jo uporablja v Uredbi. Skrajno nepravilno in nepošteno je, da je gmotno stanje posameznikov oz. možnost/nezmožnost nakupa standardov, na uporabo katerih Uredba neposredno napotuje in je seznanjenost z njuno vsebino nujna za razumevanje številnih določb Uredbe, eden od (zamolčanih) pogojev za učinkovito sodelovanje javnosti oz. podajo pripomb in predlogov javnosti na Uredbo. Prosim, da se do teh pripomb in predloga opredelite.

Metoda Cnossos EU je popolnoma neprimerna za ocenjevanje virov hrupa, saj ta metoda pokriva le ocenjevanje hrupa za cestni promet, železniški promet, letalski promet in industrijske vire hrupa, pri čemer se ocenjuje hrup v frekvenčnih razponih zgolj od 63 Hz do 8 kHz, tako da se s to metodo popolnoma zanemari, da:

- je hrup cestnega prometa povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 50-2.000 Hz,
- je hrup železniškega prometa povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 20-2.000 Hz,
- je hrup industrijskega virov v frekvenčnem razponu od cca. 10-5.000 Hz,
- je hrup naprav za ogrevanje in ohlajanje v frekvenčnem razponu od cca. 50-2.000 Hz,
- je hrup vetrnih elektrarn v frekvenčnem razponu od cca. 1-2.000 Hz,
- je hrup zvočnih naprav povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 20-20.000 Hz,
- je hrup helikoptra povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 50-2.000 Hz,
- je hrup ladij povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 10-3.000 Hz,
- je hrup gradbišč povprečno v frekvenčnem razponu od cca. 20-10.000 Hz, itd.,

na podlagi česar se lahko enostavno ugotovi kritično napako metode Cnossos EU, da

popolnoma zanemarja nizkofrekvenčni hrup pod 63 Hz, katerega lastnost je, da ga ljudje ne le pretežno še dobro slišimo, ampak ga tudi občutimo kot vibracije, da se zelo daleč in dobro širi, tudi skozi trde materiale, zaradi česar je hrup pod 63 Hz zelo težko zadušiti z običajnimi zvočno-izolacijskimi rešitvami in materiali, metoda pa popolnoma zanemarja tudi visoke frekvence nad 8 kHz, ki so človeku še zelo dobre slišne in posledično moteče, kar vse potrjuje neprimernost uporabe metode Cnossos EU v Uredbi. Prosim, da se do teh pripomb opredelite. Cnossos EU metoda v ničemer ne upošteva dejstev o škodljivosti hrupa na živali, saj so npr. ptice najbolj občutljive na visoke frekvence (5-10 kHz), ribe na nizkofrekvenčni hrup (<500 Hz), konji na nizkofrekvenčni hrup in vibracije, netopirji na visoke frekvence (>20 kHz), itd., kar pomeni, da ta metoda ni primerna ali uporabna za ocenjevanje hrupa, katerega namen je varstvo življenja, zdravja in dobrobiti živali, zlasti prostoživečih, ki imajo zelo omejene oz. nikakršne možnosti zaščite pred okoljskim hrupom. Prosim, da se do teh pripomb opredelite. Zaradi navedenega predlagam, da se 6. člen Uredbe popravi tako, da se določi, da se ocenjevanje hrupa, tako z meritvami kot na podlagi modelnih izračunov, v vseh primerih izvaja v nefiltriranem decibelu (dB oz. dBZ), pri čemer se upošteva celoten frekvenčni razpon, ki je prisoten ali pa se lahko predvidi njegovo prisotnost. Prosim, da se do predloga vsebinsko opredelite.

Zakaj je v drugem odstavku določeno, da v kolikor je vir hrupa gostinski ali zabavišni lokal, ki zunaj stavbe uporablja zvočne naprave, da se hrup v okolju ocenjuje na podlagi ekvivalentnih ravni hrupa med obratovanjem vira hrupa? Prosim za odgovor.

Predlagam, da se navedeni odstavek briše in se ga ustrezno popravi, namreč ekvivalentne ravni hrupa niso merodajne vrednosti, na podlagi katerih bi se preprečevalo, da se s hrupom ne bi negativno vplivalo na zdravje in počutje ljudi ter živali in okolje, saj to v praksi pomeni, da lahko gostinski ali zabavišni lokali povzročajo kratkotrajne zelo visoke in za ljudi in okolje škodljive ravni hrupa, tudi nad 100 dBA, kar je popolnoma nesprejemljivo. Razlogi, zakaj bi lahko gostinski ali zabavišni lokali povzročali neomejene maksimalne ravni hrupa - čeprav samo kratkotrajne-, v Uredbi niso navedeni in z zdravorazumskega vidika le ti ne obstajajo niti v teoriji. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

9. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 7. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Prvi odstavek 7. člena Uredbe napotuje, da se kazalci hrupa ocenjujejo na mestih ocenjevanja v skladu s predpisom, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje, kar je absurd, namreč tozadevni veljaven predpis je Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje, ki diametralno nasprotno napotuje (prvi odst. 11. člena pravilnika), da se mesto ocenjevanja določi v skladu z merili iz predpisa, ki ureja mejne vrednosti kazalce hrupa v okolju - torej na Uredbo. Zaradi jasnosti in določnosti predpisov je potrebno zgolj v **enem** predpisu določiti, na katerih mestih se kazalci hrupa ocenjujejo, zato predlagam, da se prvi odstavek 7. člena Uredbe ustrezno popravi, da bo v njem nedvoumno in jasno navedeno, kje in kako se določi mesta, na katerih se ocenjujejo kazalci hrupa. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Širši javnosti nam je na drugi odstavek 7. člena Uredbe popolnoma onemogočeno podati pripombe in predloge, namreč na podlagi česa na MOPE domnevate, da imamo ljudje širši dostop do standarda SIST ISO 1996-2? Prosim za odgovor. Veljaven standard SIST ISO 1996-2

ni javno dostopen, ampak je dostopen samo proti plačilu (po t.i. akcijski ceni je trenutno 127,05 EUR), zato je skrajno nepošteno in nepravilno, da se niti v obrazložitvi Uredbe ni navedlo vsebine oz. dela standarda SIST ISO 1996-2, ki se ga namerava uporabiti v drugem odstavku 7. člena Uredbe. Predlagam, da se obrazložitev v tem delu temeljito dopolni na način, da se navede vse sestavine standarda SIST ISO 1996-2, ki se ga namerava uporabiti pri drugem odstavku 7. člena Uredbe ter se nam javnosti poda možnost, da učinkovito sodelujemo oz. imamo pošteno možnost podati pripombe in predloge. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

V zvezi s tem me zanima tudi, kdo bo v primeru dvoma, ali je bilo mesto ocenjevanja po drugem odstavku 7. člena Uredbe določeno v skladu s standardom SIST ISO 1996-2, odločal o pravilnosti določitve mesta ocenjevanja, bo to MOPE, ARSO, Slovenska akreditacija, IRSOE ali kdo drug? Prosim za odgovor.

Načelno pa predlagam, da se 7. člen Uredbe briše in se mesto ocenjevanja določi tako, da se pri tem upošteva, da je država dolžna poskrbeti za zdravo življenjsko okolje, ter predlagam, da mesta ocenjevanja niso opredeljena le na stavbah z varovanimi prostori, temveč tudi na tistih mestih, ki se še lahko upoštevajo kot življenjsko okolje posameznika. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

10. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 8. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Drugi odstavek 8. člena Uredbe določa, da je potrebno posamezne kazalce hrupa oceniti tako, da meritve ali modelni izračuni potekajo ob izločitvi vseh preostalih virov hrupa. Prosim za natančno obrazložitev oz. odgovor, kako naj bi to v praksi delovalo v primerih obratovanja več različnih virov hrupa, katerih obratovanje ni mogoče prekiniti, kar pričakujem, da boste predstavili oz. pojasnili na konkretnih primerih.

Ravno tako me zanima, ali navedeno pomeni, da so lahko nekatere lokacije onesnažene z neomejenimi emisijami hrupa? Prosim za odgovor.

Predlagam, da se drugi odstavek 8. člena ustrezno popravi, namreč ureditev, da se ocenjevanje kazalcev hrupa posameznih virov hrupa opravlja tako, da se 'mora' izključiti vse preostale vire hrupa, ne pomeni nič drugega kot to, da se na sistemski ravni popolnoma ignorira dejansko obremenitev okolja s hrupom, kar poenostavljeno pomeni, da predlagam, da se hrup v okolju ocenjuje izključno tako, da se zajame vse učinke prisotnega hrupa. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam, da se četrti odstavek 8. člena Uredbe briše in se ga zamenja z naslednjim besedilom:

» Vse vrste ocenjevanja hrupa z meritvami ali modelnim izračunom na podlagi računskih metod izvaja pooblaščen oseba v skladu z obsegom pridobljenega pooblastila na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja.«

Težava četrtega odstavka 8. člena Uredbe je v tem, da se ga lahko razume edino tako, da lahko oseba z bilo katerim pooblastilom za izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa za emisije hrupa izvaja čisto vse vrste ocenjevanja hrupa, četudi npr. nima pooblastila za ocenjevanje hrupa na podlagi računskih metod za vse vire hrupa, zaradi česar predlagam ustrezen popravek. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam tudi, da se v 3. členu Uredbe definira izraz »obratovalni monitoring«, ki se ga tudi v

8. členu Uredbe uporablja, namreč posamezne osebe na MOPE zatrjujejo, da ocenjevanje hrupa z modelnim izračunom ne gre šteti za obratovalni monitoring, kar je sicer absurd. Naveden predlog je potrebno upoštevati, saj se bo le na ta način odpravilo dvome o tem v katerih primerih velja, da je bil opravljen obratovalni monitoring hrupa. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

11. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 9. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Edina obstoječa obrazložitev 9. člena Uredbe je navedba, da je v 9. členu Uredbe določena metodologija določanja čezmerne obremenitve okolja s hrupom, pri čemer ta metodologija ni pojasnjena in ni navedeno, na podlagi česa se jo je sprejelo in čemu služi? Prosim za odgovor.

Po preučitvi 9. člena Uredbe se lahko ugotovi zgolj to, da »*metodologija določanja čezmerne obremenitve okolja s hrupom*« temelji izključno na nagrajevanju onesnaževalcev okolja s hrupom in ne na varstvu okolja pred hrupom, namreč ta metodologija upošteva le to, da bolj je hrupno okolje in več je virov hrupa, večje t.i. odpustke imajo onesnaževalci okolja s hrupom, saj zaradi določb od vključno drugega do vključno trinajstega odstavka 9. člena Uredbe, v praksi skoraj nikdar ne pridejo v poštev mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju iz preglednice 1 Priloge 1 Uredbe, ki veljajo za celotno obremenitev okolja s hrupom, ki so bistveno bolj stroge od mejnih vrednosti kazalcev hrupa kot v preglednicah 2, 4 in 6 Priloge 1 Uredbe, kar pomeni, da po 9. členu Uredbe (zlasti v praksi) ne velja splošno pravilo, da je okolje čezmerno obremenjeno s hrupom, če so presežene mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju iz preglednice 1 Priloge 1 Uredbe, kar je nesprejemljivo tako z vidika škodljivosti takšnega hrupa kot tudi z vidika enakega varstva pravic, zlasti nas posameznikov. Prosim, da se do teh pripomb opredelite.

Ker je »*metodologija določanja čezmerne obremenitve okolja s hrupom*« v 9. členu Uredbe v očitnem nasprotju z varstvom okolja pred hrupom, predlagam, da se vsi odstavki od vključno drugega do vključno trinajstega brišejo v celoti, tako da bo 9. člen Uredbe vseboval le njegov prvi odstavek. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Poleg tega pa želim še izpostaviti, da je skrajno nedopustno, da se je kot aktivno zaščito pred hrupom opredelilo dejansko pasivne ukrepe, ter se ni upoštevalo smernic WHO, da je potrebno najprej izvesti zaščito pred hrupom na samem viru hrupa in na njegovi poti širjenja ter ne le na stavbah, ki so hrupu izpostavljene, ter bi zato moralo biti v Uredbi jasno opredeljeno, da gre pri tem za pasivno zaščito in zadnji možen ukrep, ko so bile vse druge možnosti že izčrpane, pri čemer ekonomska upravičenost preostalih aktivnih zaščitnih ukrepov ni im ne more biti upravičen razlog za opustitev izvedbe zaščite pred hrupom na samem viru, saj je to v očitnem nasprotju z načelom odgovornosti povzročitelja iz ZVO-2. Uredba se v tem delu sklicuje na »tehnične, prostorske in ekonomske upravičene ukrepe«, kar noben ne more vedeti, kaj naj bi to sploh pomenilo, saj navedeno ni obrazloženo, zato prosim za natančno obrazložitev oz. odgovore, kaj je tehnično upravičen ukrep, kaj je prostorsko upravičen ukrep in kaj je ekonomsko upravičen ukrep? Kot že navedeno, življenjsko okolje posameznika ni le notranjost prostorov v stavbah, ki imajo zaprta okna, zato je predviden ukrep pasivne zaščite varovanih prostorov (izolacija ipd.) za zdravo življenjsko okolje posameznikov popolnoma brezpomenski, kolikor se ne izvede aktivnih zaščitnih ukrepov na samem viru hrupa. V tem delu ostaja neopredeljeno, kdo je dolžan poravnati stroške ukrepov zaščite pred hrupom. Predlagam, da podate vsebinsko obrazložitev k 9. členu, hkrati pa

predlagam, da se zgornje pripombe upošteva, ter se v skladu z njimi 9. člen ustrezno popravi. Prosim, da se do teh predlogov opredelite.

12. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 10. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Najprej predlagam, da se peti odstavek 10. člena Uredbe v celoti črta. Stroški povzročitelja v nobenem primeru ne morejo biti upravičen razlog za izbiro ukrepov varstva pred hrupom, kajti določeni ukrepi v Uredbi (npr. izolacija stavb) so za varstvo pravice posameznika do zdravega življenjskega okolja popolnoma neučinkoviti. Skladno z našim in EU pravnim redom, velja, da povzročitelj obremenitve 'plača', torej je povzročitelj tisti, ki mora nositi stroške tudi za izvedbo ukrepov varstva pred hrupom, ko okolje obremenjuje s hrupom do te mere, da so zaradi tega ljudje izpostavljeni škodljivim ravnom hrupa, ki jih je potrebno v njihovem življenjskem okolju z izvedbo ukrepov zmanjšati na sprejemljivo raven. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam, da se tudi tretji in četrti odstavek 10. člena Uredbe črtata v celoti, saj se s tem dopušča, da se okolje, ki je s hrupom že preobremenjeno, še dodatno obremeni z novimi viri hrupa - linijskimi viri hrupa, kar je nesprejemljivo in v nasprotju najmanj s pravico do zdravega življenjskega okolja in enakega varstva pravic. Razlogov ali utemeljitve za takšno sporno odločitev, kot izhaja iz tretjega in četrtega odstavka 10. člena Uredbe, obrazložitev Uredbe ne vsebuje. Prosim, da se do tega predloga in pripomb opredelite.

13. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 11. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Prvi odstavek 11. člena Uredbe je nazadosten, saj ne določa ustreznih ukrepov, ki bi ljudi in na sploh okolje, zaščitili pred škodljivimi emisijami hrupa. Kaj pomeni »*optimiziranje obratovalnega časa strojev*«? Prosim za odgovor. Nekdo, ki gradi, lahko dojemata optimizacijo obratovalnega časa strojev na gradbišču na način, da le ti obratujejo čim krajši čas, torej bi navedeno lahko pomenilo tudi, da vsi najbolj hrupni stroji delujejo hkrati, s čimer bi se lahko kratkotrajno povzročilo takšno stopnjo hrupa (pri čemer mejne vrednosti iz preglednice 6 Priloge 1 Uredbe ne rabijo biti presežene), ki bi povzročila takojšnje okvare sluha vsakogar, ki bi se nahajal v neposredni bližini (delavci na gradbišču, bližnji stanovalci, naključni mimoidoči, itd.), kar je nesprejemljivo. Ravno tako ni pojasnjeno, kaj pomeni »*celovito urejanje prevoza za potrebe gradnje*«? Prosim, da navedeno pojasnite. Namreč tudi to se lahko razlaga po subjektivnih kriterijih, ki so lahko v škodo zdravja in počutja ljudi.

Popolnoma nepojasnjeno ostaja tudi, kako naj bi se izvajalo lastno ocenjevanje iz 6. točke prvega odstavka 11. člena in ali se le to po Uredbi smatra kot obratovalni monitoring? Prosim za odgovor.

Podobno kot zgoraj, je nepojasnjeno tudi, ali se ocena obremenjenosti okolja s hrupom, ki jo je potrebno izdelati na podlagi drugega odstavka 11. člena Uredbe, po Uredbi smatra kot obratovalni monitoring? Prosim za odgovor.

Predlagam, da se 11. člen temeljito popravi, zlasti na način, da se v prvem odstavku določi, da gradbišča v bližini stavb s stanovanji ne smejo obratovati s hrupnimi deli med 18. in 6. uro, ob vikendih in dela prostih dnevih ter da ne smejo obratovati s hrupnimi deli v naravnem okolju, če oz. ko se s tem ogroža dobrobit zavarovanih vrst živali.

Predlagam tudi, da se ocena hrupa ne poda po Prilogi 2 Uredbe, temveč se pri oceni hrupa gradbišča upošteva celoten frekvenčni razpon, ki ga je na posameznem gradbišču mogoče pričakovati.

Prosim, da se do teh predlogov in pripomb opredelite.

14. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 12. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Tudi prvi odstavek 12. člena Uredbe določa, da lahko linijski viri hrupa obratujejo, čeprav povzročajo čezmerno obremenitev okolja, pri čemer razlogi za takšno odločitev ostajajo nepojasneni in navedeni. Predlagam, da se v prvi odstavek 12. člena spremeni tako, da bo v njem določeno, da noben vir hrupa ne sme obratovati, če povzroča čezmerno obremenitev okolja (s hrupom). Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam, da se drugi odstavek 12. člena Uredbe dopolni tako, da bo jasno določal, da mora upravljalec vira hrupa zagotavljati izvajanje ukrepov varstva pred hrupom na svoje stroške. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Prosim za natančno pojasnilo tretjega odstavka 12. člena Uredbe, na katere ceste, železniške proge in poselitvena območja se nanašajo določbe tretjega odstavka 12. člena Uredbe? Kajti lahko se ga razume edino tako, da le te veljajo za čisto vse obstoječe ceste, železniške proge in poselitvena območja, vendar operativni programi varstva pred hrupom vsega tega ne zajemajo. Prosim za odgovor oz. pojasnilo.

Četrty odstavek 12. člena je izredno pomanjkljivo napisan. Po pregledu okoljevarstvenih dovoljenj, izdanih v zadnjem obdobju, se lahko preprosto ugotovi, da so v okoljevarstvenih dovoljenjih določeni praktično **identični ukrepi** za varstvo pred hrupom, ki so popolnoma pavšalni oz. nekonkretizirani, zaradi česar varstvo pred hrupom s tem ni in ne more biti zagotovljeno. Primer ukrepa iz veljavnega XY okoljevarstvenega dovoljenja: »Upravljavalec mora v času obratovanja zagotavljati take ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje ali zmanjšanje ravni hrupa kot posledica uporabe ali obratovanja vira hrupa na najmanjšo možno mero, tako da obratovanje vira hrupa ne bo povzročalo čezmerne obremenitve okolja s hrupom.« Takšni in podobni 'ukrepi' v okoljevarstvenih dovoljenjih k varstvu okolja pred hrupom ne morejo veliko doprinesti, namreč upravljalec hrupa si lahko takšne in podobne odredene 'ukrepe' tolmači tudi tako, da je s strani organa zgolj ponižno zaprosen, da naj vendar poskusi zmanjšati raven hrupa ali da naj poskusi ne povzročati preveč hrupa v nočnem času, ipd., kar je nesprejemljivi absurd. Poleg tega pa je upravljalcem virov hrupa zagotovo najmanj pomembno, kakšen hrup dejansko povzročajo in kako s tem vplivajo na okolje, razen ob dolžnem izvajanju obratovalnega monitoriga, katerega pa naroči in plača sam upravljalec, kar pomeni, da lahko upravljalec z namenom prikaza nižjih vrednosti hrupa popolnoma prilagodi obratovanje hrupnih naprav, saj morebitnih prilagoditev pooblaščenim izvajalcem ne more preveriti, ker je nerazumno že pričakovati, da bodo pooblaščenim izvajalcem, ki opravljajo meritve hrupa, poznali vse najrazličnejše naprave, ki se uporabljajo v vseh industrijskih panogah, kar pa je osnova za to, da bi lahko pooblaščenim izvajalcem vedeli ali so ob izvajanju obratovalnega

monitoringa (opravljanju meritev hrupa) naprave delovale v stanju njihove največje zmogljivosti obratovanja ali ne. Navedeno potrjuje, da dosedanja ureditev, ki se jo ohranja v četrtem odstavku 12. člena Uredbe, ni ustrezna in ne zagotavlja varstva pred hrupom, zaradi česar predlagam temeljito dopolnitev tako Uredbe kot ZVO-2, kjer se mora ustrezno in higiensko razmejiti razmerje upravljalca vira hrupa od pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa, ter se mora določiti, da morajo biti ukrepi v okoljevarstvenih dovoljenjih določno navedeni in natančno opredeljeni za vsak posamezen primer (ne pa kot so sedaj, ko so v vseh primerih praktično identični), obratovalni monitoring hrupa pa se mora izvesti nenapovedano vsaj enkrat letno. Prosim, da se do teh pripomb in predlogov opredelite.

Četrty odstavek 12. člena Uredbe je pomanjkljiv tudi zato, ker sploh ne predvideva nobenih ukrepov za varstvo pred hrupom za preostale vire hrupa, ki so npr. v primerjavi s hrupom industrije (za kar je izdano okoljevarstveno dovoljenje) lahko bistveno bolj nevarni za zdravje in življenje ljudi, živali, okolje ter premoženje, to so npr. zvočne naprave, ob uporabi katerih celo na fasadah stavb z varovanimi prostori prihaja do izredno visokih ravni hrupa (tudi več kot 110 dBA), o čemer ste na MOPE seznanjeni že dlje časa. Ob tem sem mnenja, da bi morala Uredba v tem odstavku tovrstne primere upoštevati in jasno določiti, da se morajo ukrepi varstva pred hrupom (zlasti na viru hrupa) v upravnem aktu (naj si bo to okoljevarstveno dovoljenje, dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom, itd.) določiti za vse vire hrupa, katerih potencial je, da lahko v relativno kratkem času povzročijo okvaro na zdravju ljudi, za kar bi se morala upoštevati znanstvena dognanja zdravstvene stroke. Predlagam, da se četrty odstavek 12. člena upoštevajoč moje pripombe ustrezno dopolni. Prosim, da se do teh pripomb in predlogov opredelite.

Predlagam, da se peti odstavek 12. člena Uredbe črta, saj je po mojem vedenju v praksi popolnoma neuporaben. Dejstvo je, da okoljska inšpekcija tudi v primerih, ko je seznanjena o dokazano večkratnih preseganjih dopustnih mejnih vrednostih hrupa, ki so tako visoke, da se neposredno ogroža zdravje in življenje večjega števila ljudi, inšpekcijskega nadzora noče opraviti, z izgovorom, da emisije hrupa niso prioriteta, kar ne pomeni le, da inšpekcijskega nadzora noče opraviti v razumnem času, temveč le tega po mojem vedenju noče opraviti niti npr. po treh letih od seznantitve o nedopustnih ravnanjih oz. onesnaževanju okolja s hrupom. Za nedopustno onesnaževanje okolja z emisijami hrupa in ogrožanje zdravja več tisoč ljudi na pristojni inšpekciji (IRSOE OE NM) ni popolnoma nobenega posluha in nadzorov po več letih nočejo uvesti, zato je v praksi skoraj nemogoče, da bi v sklopu le teh odredili ukrepe za preostale upravljalce vire hrupa, kot jih predvideva peti odstavek 12. člena Uredbe. Vse to in še preostalo, o čemer ste na MOPE seznanjeni o IRSOE, utemeljuje moje videnje IRSOE, da gre pri njem za organ, ki je namenjen le samemu sebi, z delovanjem katerega se po nepotrebnem zapravlja davkoplačevalski denar, saj okolja pred nedopustnim hrupom ne varuje, zaradi česar velja, da morate **na MOPE resno razmisliti o popolni ukinitvi ali reorganizaciji IRSOE**. Prosim, da se do teh pripomb in predlogov opredelite.

15. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 13. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

16. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 14. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Prvi odstavek 14. člena Uredbe člen določa, da morajo upravljalci le tistih virov hrupa, ki so kot takšni opredeljeni v Uredbi, zagotavljati izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa, kar je nedopustno. Kot že navedeno, Uredba definira vire hrupa po kriterijih, ki so nam javnosti nepoznani in nepojasneni, vsekakor pa so določeni na način, da z definicijami niso zajeti vsi viri hrupa, ki okolje zaznavno onesnažujejo s hrupom, zaradi česar je predvidena ureditev v prvem odstavku 14. člena ravno tako nesprejemljiva, saj zanemarija načelo celovitosti in preventive iz ZVO-2 ter enako varstvo pravic nas posameznikov. Prosim, da pojasnite, zakaj upravljalci virov hrupa zvočnih naprav, ki se uporabljajo na prireditvah, niso dolžni zagotoviti obratovalnega monitoringa po 14. členu Uredbe? Prosim tudi, da se do teh pripomb vsebinsko opredelite, ter da se prvi odstavek 14. člena Uredba ustrezno popravi, upoštevajoč zgornje pripombe.

Kritična napaka 14. člena Uredbe je v tem, da za izvajanje obratovalnega monitoringa napotuje na uporabo že navedenega pravilnika, ki določa, da zavezanci zagotavljajo obratovalni monitoring na tri leta, kar je nesprejemljivo, saj se s tako redkimi intervali opravljanja obratovalnih monitoringov ne da slediti hitrim spremembam v okolju, posledično tudi na podlagi njih ni mogoče pravočasno sprejeti potrebnih ukrepov ali odločitev, ki so za varstvo okolja pred hrupom nujne. Smiselno enako velja tudi za vse ceste in železniške proge, kjer je ureditev še slabša, saj se strateške karte hrupa izdelujejo zgolj za nekatere ceste in železniške proge in še to šele na vsakih pet let, kar v praksi pomeni, da tovrstni dokumenti niso zadostna osnova za urejanja hrupa, saj ne zajemajo npr. tudi celoletnega povišanja hrupa na cesti, na kateri se je promet in posledično tudi hrup nepričakovano močno povišal zaradi gradbenih del na drugi cesti ipd. Prosim, da se do teh pripomb opredelite.

Zato predlagam, da se 14. člen Uredbe popolnoma spremeni, na način, da bo za vse vire hrupa enako določal, da morajo upravljalci vira hrupa vsaj enkrat letno zagotoviti obratovalni monitoring hrupa z izvajanjem meritev hrupa. Prosim, da se to tega predloga opredelite.

Prosim še za razlago, kaj pomeni »*poselitveno območje*«, ki je navedeno v drugem odstavku 14. člena Uredbe.

17. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 15. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

V 15. členu so navedeni primeri, kdaj se mora za obratovanje vira pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, to so:

- letališče z vzletno stezo, daljšo od 2.100 metrov,
- pristanišče, ki lahko sprejme plovila z več kot 1.350 bruto registrskimi tonami,
- naprava, ki povzroča industrijske emisije v skladu z ZVO-2 in
- naprava, ki obdeluje odpadke.

Kaj je bila podlaga za takšno odločitev, ostaja nepojasnjeno, zato prosim za odgovor, na podlagi česa se je sprejelo takšno ureditev?

Noben od zgoraj navedenih primerov po mojem vedenju ne povzroča hrupa v življenjskem okolju posameznikov, ki bi kadarkoli presegal 110 dBA (kaj šele, da bi bile takšne vrednosti izmerjene na fasadi varovanih prostorov), kot ste o tem na MOPE seznanjeni, da se to pogosto dogaja v primerih uporabe zvočnih naprav na prireditvah, zlasti v Novem mestu. Zakaj 15. člen Uredbe ne nalaga dolžnosti pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za tovrstne primere, za katere na MOPE veste, da pogosto prihaja do tako visokega hrupa, ki ne škoduje le nam

posameznikom, ki smo tovrsten hrup prisiljeni trpeti, temveč povzroča neposredno škodo na zdravju vseh udeležencev in naključnih mimoidočih, o čemer javnost o takšni nevarnosti za zdravje sploh ni obveščena? Prosim za odgovor na zastavljeno vprašanje in opredelitve do pripomb.

Predlagam, da se 15. člen Uredbe dopolni tako, da se v njem določi, da mora vsak upravljalec vira hrupa, s katerimi lahko v življenjskem okolju posameznika povzroča hrup nad 85 dB (L₁), pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Predlagana dopolnitev 15. člena Uredbe je nujna, saj po veljavni ureditvi ne obstaja (nobena, kaj šele ustrezna) podlaga, ki bi za vse primere virov hrupa, ki lahko presegajo konično raven hrupa nad 85 dB, enako narekovala sprejetje ukrepov za varstvo pred hrupom še preden se posegi v okolje s hrupom izvedejo, kar med drugim pomeni, da ljudje pred škodljivimi emisijami hrupa nismo enako zaščiteni, kar je nepošteno in nepravilno, saj za takšno razlikovanje ni razumnega ali utemeljenega razloga. Prosim, da se do navedenih pripomb in predloga vsebinsko opredelite.

18. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 16. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Predlagam, da se 16. člen Uredbe popravi oz. dopolni tako, da se:

- 3. točka v celoti črta in se jo nadomesti z naslednjim besedilom: »3. zagotavlja letno izvajanje obratovalnega monitoringa.«,
- se doda novi oz. drugi odstavek, ki naj se glasi: »Okoljevarstveno dovoljenje se ne izda, če je s stopnjo verjetnosti izkazano, da bi vir hrupa lahko povzročil preseganje mejnih vrednosti kazalcev hrupa, določene v preglednici 1 ali preglednici 5 priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.«

Prosim, da se do podanih predlogov opredelite.

19. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 17. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Predlagam, da se 17. člen Uredbe popravi, smiselno upoštevajoč celotne moje pripombe in predloge k Uredbi, ki utemeljeno predvidevajo ustrezne popravke glede definicij virov hrupa in nujnosti uvedbe systemske ureditve v Uredbi, da morajo vsi upravjalci virov hrupa, z obratovanjem katerih se lahko povzroči preseganje konične ravni hrupa nad 85 dB, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam, da se tretji odstavek 17. člene Uredbe v celoti briše in se ga nadomesti z naslednjim besedilom: »Sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja je ocena obremenjenosti okolja s hrupom, izdelana na podlagi obratovalnega monitoringa, ki je bil opravljen v skladu s predpisom, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje.« Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Predlagam tudi, da se četrti odstavek 17. člena Uredba popravi tako, da bo določil, da mora vloga za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja vsebovati vse podatke kot so predpisani za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

20. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 18. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Predlagam, da se prvi odstavek 18. člena Uredbe dopolni, kajti kot že navedeno, so v okoljevarstvenih dovoljenjih t.i. ukrepi varstva pred hrupom določeni po principu 'copy-paste' in so (vsaj v zadnjem obdobju) praktično identični v vseh okoljevarstvenih dovoljenjih, ne glede na različne panoge, vrste hrupa itd. Ukrepi varstva pred hrupom morajo biti v okoljevarstvenem dovoljenju prilagojeni in dovolj natančno opredeljeni za vsak posamezen primer, zaradi česar se mora Uredba v tem delu popraviti tako, da bo opredeljeno, da mora ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju natančno določiti ukrepe varstva pred hrupom, ki bodo upoštevali specifiko vsakega posameznega primera. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

21. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 19. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Pripombe in predloge k 19. členu Uredbe podajam ob smiselnem upoštevanju mojih pripomb in predlogov k preostalim členom Uredbe, ki se nanašajo na okoljevarstveno dovoljenje ter obratovalni monitoring.

Predlagam, da se prvi odstavek 19. člena Uredbe v celoti črta in se ga nadomesti z naslednjim besedilom:

»Za obratovanje virov hrupa, ki ne rabijo pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja, se usklajenost z zahtevami te uredbe ugotavlja na podlagi opravljenega obratovalnega monitoringa, ki je bil izveden v skladu s predpisom, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vires hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje.«

Zaradi zgornjega predloga se izkaže, da je potrebno drugi odstavek 19. člena Uredbe črtati, kar je tudi moj predlog.

Prosim, da se do teh predlogov opredelite.

22. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 20. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Kot že doslej navedeno, javnost nimamo prostega dostopa do standardov, ki so v Uredbi navedeni, niti do standarda SIST EN ISO 14001, na katerega se sklicuje Uredba v 20. členu, saj je dostopen le proti plačilu, pri Inštitutu za standardizacijo je trenutno dostopen po t.i. akcijski ceni za 166,38 EUR, kar pomeni, da nam je vsem, ki s standardi, navedenimi v Uredbi, ne razpolagamo, nimamo poštene in učinkovite možnosti sodelovanja pri sprejemanju Uredbe. Predlagam, da se nas javnost o vsebini standarda SIST EN ISO 14001, ki se uporablja v 20. členu Uredbe, seznani ter se nam javnosti po seznanitvi omogoči podati pripombe in predloge. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

Ne glede na to, zaradi manka vsebinske obrazložitve 20. člena Uredbe, si ni mogoče predstavljati, kakšno vlogo in učinke na izboljšanje varstva okolja naj bi sploh imele t.i. knjige pripomb, saj to pomeni, da država, ki nam je dolžna zagotavljati pravico do zdravega življenjskega okolja, ni seznanjena o pripombah, pritožbah, pobudah in mnenjih javnosti za konkretne primere, kar je bistvena osnova zavedanja problematike o hrupu in posledično ukrepanju, ko je le to potrebno. Prosim, da odgovorite na te pripombe.

Zaradi navedenega predlagam edino smiselno rešitev, to je črtanje celotnega 20. člena, ki naj se ga nadomesti z ustreznim besedilom, ki bo uvedel državni centraliziran register pritožb in pripomb za vse upravljalce virov hrupa, ki mora biti javnosti dostopen. Prosim, da se do predloga opredelite.

23. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 21. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Dejstvo je, da inšpektorji, pristojni za varstvo okolja, nadzorov po doslej veljavnih uredbah, ki se nanašajo na mejne vrednosti hrupa, praktično niso oziroma ne opravljajo, tako da v Republiki Sloveniji nimamo organa, ki bi bil v razumnem času dolžan izvajati nadzore, povezane s hrupom, tako da so le ti učinkoviti. Kot že navedeno, IRSOE OE NM po mojem vedenju noče opraviti nadzorov niti v primerih, ki se nanašajo na večkratno preseganje kritičnih obremenitev okolja s hrupom, o čemer je seznanjen npr. že več kot tri leta nazaj. Kako naj bi inšpekcijski nadzor po 21. členu deloval, ko pa IRSOE nadzorov, ki se nanašajo na hrup, praktično ne izvaja? Prosim za odgovor na vprašanje in pripombe.

Dokler je tako, da IRSOE nadzorov v zvezi hrupom praktično ne izvaja oz. jih noče izvajati, sem mnenja, da mora ministrstvo, pristojno za okolje, s svojimi kadri ali službami zagotoviti, da se bodo vsi nadzori nad spoštovanjem uredbe dosledno in pravočasno izvajali, kajti le tako izvedeni nadzori so lahko učinkoviti in v skladu z varstvom javne koristi, ki bi jo država morala v tem primeru prvenstveno varovati - to je varstvo ljudi, živali in premoženja pred škodljivimi učinki hrupa. Prosim, da se do teh pripomb opredelite.

Zaradi navedenega predlagam, da se 21. člen Uredbe popravi tako, da se v besedilu »(inšpekcijski nadzor)« briše beseda »inšpekcijski«, ter se člen dopolni tako, da bo v njem opredeljeno, da nadzor nad to uredbo izvaja tudi ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, pri čemer naj se v obrazložitvi Uredbe k temu členu navedejo podatki o številu vseh zaposlenih inšpektorjev na IRSOE ter realnem manku inšpektorjev, ter primerjalni podatkih o številu izvedenih nadzorov v zadnjih petih letih, ki se nanašajo na hrup ter posebej za druge emisije, na podlagi česar bo razvidno, da je izvedenih nadzorov, ki se nanašajo na hrup, v primerjavi z ostalimi nadzori, zanemarljivo malo oziroma neomembe vredno.

24. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 22. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Prosim, da pojasnite, zakaj so denarne kazni v 22. členu Uredbe določene tako nizko? Predlagam, da se denarne kazni ustrezno povišajo, ker tako kot so določene v 22. členu Uredbe, sploh niso odvračalne, saj ima marsikateri upravljalec vira hrupa bistveno več koristi

od kršenja predpisov, četudi bi prejel denarno globo. Osebno menim, da bi začetna višina denarnih kazni morala biti določena v višini vsaj 40.000 evrov. Prosim, da se do pripomb in predloga opredelite.

25. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 23. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Predlagam, da se določbe 23. člena Uredbe, s katerimi se omogoča oz. se ponovno želi še za vnaprej omogočiti, da določeni industrijski obrati lahko presegajo mejne vrednosti hrupa, spremenijo tako, da bo rok za njihovo prilagoditev razumen in pravičen. Praktično identične določbe so bile sprejete že v letu 2018, kar pomeni, da se z uredbami v nedogled podaljšuje nedopustno onesnaževanje okolja s hrupom, kar ni (več) sprejemljivo. Predlagam, da se kot rok za prilagoditev na mejne vrednosti hrupa, ki za zdravje ljudi niso škodljive, določi šest mesecev. Prosim, da se do teh pripomb in predloga opredelite.

26. PRIPOMBE IN PREDLOGI K 25. ČLENU UREDBE

Ta člen je vsebinsko popolnoma neobrazložen in prosim, da ga obrazložite, da se lahko javnost do njega opredelimo.

Uredba v 25. členu določa, da začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, kar pomeni, da tako določen rok odstopa od splošno uveljavljenega roka, ki je določen v prvem odstavku 154. člena Ustave RS. V sklepu št- U-I-89/94 z dne 6.10.1994 je Ustavno sodišče presodilo, da je smisel in pomen ustavne določbe, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, v tem, da uvaja splošno prakso 15-dnevnega roka, ki ji zakonodajalec vselej sledi, razen kadar nima posebnih razlogov za podaljšanje ali skrajšanje tega roka.

Nikjer v Uredbi niti v njeni obrazložitvi ni naveden noben razlog za skrajšanje roka za uveljavitev Uredbe, posledično ti razlogi niso niti utemeljeni. Prosim, da se to teh pripomb opredelite.

Zaradi navedenega predlagam, da se 25. člen Uredbe spremeni tako, da bo začela veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

27. PRIPOMBE IN PREDLOGI K PRILOGI 1 UREDBE

Priloga 1 Uredbe je vsebinsko popolnoma neobrazložena in prosim, da jo obrazložite, da se bomo lahko javnost do nje opredelili.

Kot že navedeno, predlagam, da se mejne vrednosti kazalcev hrupa v Prilogi 1 Uredbe temeljito popravijo tako, da bodo v skladu s smernicami WHO, ter se pri tem uporablja enoto dB oz. dBZ (neutežen decibel) in se pri njenem popravku smiselno upoštevajo tudi preostale moje pripombe in predlogi k Uredbi. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

28. PRIPOMBE IN PREDLOGI K PRILOGI 2 UREDBE

Priloga 2 Uredbe je vsebinsko popolnoma neobrazložena in prosim, da jo obrazložite, da se bomo lahko javnost do nje opredelili.

Predlagam, da se Priloga 2 Uredbe črta v celoti, saj se ob upoštevanju mojih pripomb in predlogov k Uredbi, ki so vsi utemeljeni, izkaže kot popolnoma nepotrebna in neuporabna. Prosim, da se do tega predloga opredelite.

29. SKLEPNO NA UREDBO

Uredba ne dosega niti najnižjega možnega standarda varstva okolja pred hrupom, prav nasprotno, Uredba je s takšno vsebino, kot je bila podana v javno obravnavo, zgolj pravna podlaga za legalno, a vendar zelo škodljivo in tudi moralno zelo sporno onesnaževanje okolja s hrupom, ter je kot taka v očitnem neskladju z ZVO-2, Aarhuško konvencijo, Ustavo RS in EKČP.

Upam, da bo tokrat na MOPE več posluha za upoštevanje pripomb in predlogov javnosti, ki si prizadevamo za zaščito okolja pred hrupom, kot ste ga pokazali doslej in istočasno upam tudi, da se na MOPE in vladi zavedate, da bo **odločitev, ki jo boste sprejeli, še dolgo odmevala - naj bo tokrat to odmev tišine, ne hrupa.**

Pričakujem, da mi boste zahtevane podatke, informacije, obrazložitve oziroma pojasnila, odgovore na moja vprašanja ter ostalo, pravočasno pisno posredovali na naslov moje elektronske pošte ter mi boste zagotovili ustrezen čas, da lahko na prejeta podam svoje pripombe in predloge.

Ravno tako pričakujem, da bom na naslov moje elektronske pošte prejela vaše pisno stališče do vseh mojih pripomb in predlogov, ki sem jih podala.

Moji osebni podatki niso okoljski podatki, ter pričakujem, da boste upoštevali predpise s področja varstva osebnih podatkov, kot tudi, da se s posredovanjem mojih osebnih podatkov drugim osebam ne strinjam.

Novo mesto, 8.9.2025

